

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petlet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Naše narodno-gospodarske zadeve.

II.

Vsak pometaj pred svojim pragom!

Klerikalci čutijo potrebo hujkanja v gospodarskem oziru, zato nastopajo na javnih shodih. Za klerikalne zavode sta hodbala sama generala dr. Šušteršič in dr. Krek. Pa ne pomagata nič, kajti čujejo se govorice, tako sumljive, da človeka obhajajo kar slabosti. Bog nas obvaruj, da bi ne bile res! Pravijo, da je menda sklenjeno na tihem, da se prične nekje že počasi pripravljati likvidacija, s čemur je baje v Trstu neka podružnica že pričela. Vsak čas je čuti: vse osobje je ondi že odpuščeno.

Kupčija z voli, katere dobavlja mornarica, prinaša vedno več izgube, kakor dobička. Zavod, ki posojuje denar, ne izplačuje nobenega zneska več. Dolguje mu namreč glasom bilance leta 1909 1.473.242-57 krov. Ker imajo dolgovci ponekod to lastnost, da se zvišujejo leto za letom, bode dolžni znesek sedaj še rajši mnogo višji. Da bi pa bile vse zaloge z dolžniki toliko vredne, ni mogoče misliti ni. Dobro poučeni ljudje celo pravijo, da ima v zalogi iz svojega lastnega mlina moko, katero ne sme pokazati, ker sicer bi jo zaplenilo tržno nadzorstvo!

Napominani klerikalni zavod je že več časa v hudih denarnih zadregah. V mesecu novembru, deloma tudi decembru je izdajal na svoje člane po deželi danzadnema pisma in okrožnice, da naj vsaj začasno ne dovoljujejo posojil, nikakor pa ne nad 1000 K; onim pa, kateri imajo naložen denar, naj ga nika ne dvigujejo. Kljub temu je vpil dr. Krek na shodu zadnjo nedeljo v «Unionu», da on dobro pozna

stanje klerikalnih zavodov in da, ker ni bil nikdar vaju, farbat ljudi, trdi z mirno vestjo, da nikjer ni izgubljen kak vinar. Kdo bi se ne smejal takim drznostim?

Kdaj bi se klerikalci že radi iznebili marsikaj, samo če bi se mogli.

In da ni dr. Krek farbar, demagog? Da, on ne farba platna, to mu že verjamemo; tega pa ne, da ne bi farbal ljudi! Oporimo ga samo na shod, kateri se je vršil meseca decembra lanskega leta na Koroskem. Tam je trdil, da ima nek klerikalni zavod dva milijona rezervnega zaklada, ter je v sled tega popolnoma izključeno, da bi ga kdaj vzel vrag. Izkazuje pa v svojih računih jedva par let koncem leta nekoliko dobička kljub bogatim podporam od vladne in deželne mize.

Taka trditve res ni prav nič drugega kakor dobro premišljeno demagogstvo ali hinavstvo.

Da pa dr. Krek nastopa posebno po deželi ob raznih prilikah precej čudno, je znano. Nek mož je nekoč rekel: Prav tak je, kakor kurjek, zdaj izpreminja barvo na sivo, zdaj na črno in zopet na rmenno ali kako drugace. Ta mož je že vedel, zakaj to trdi.

Zakaj razpravljamo danes primeroma obširno o teh zadevah? Treba je, da se pripravimo na vojsko. Dr. Šušteršič je že napovedal najhujši boj — **gospodarsko vojsko** — katere se je kdaj vršila na Slovenskem. Da hočejo klerikalci z drznim bojem, ljutim naskokom vsaj še začasno obdržati svoje gospodarske pozicije, bo menda resnica.

Kakor čuti iz zanesljivega vira, razpošiljajo se te dni pisma na zanesljive klerikalne zaupnike, du-

hovščino i. t. d., kjer se jih poučuje, kako naj vprizore ta boj.

Da pojde duhovščina v boj z veseljem, je gotova stvar, posebno ker noče poznati miserije v nekaterih klerikalnih zavodih.

Pa tudi še drug korak nas je napeljal k temu. Nemško obrambno društvo «Südmarka» in pa «Kranjska nemška hranilnica v Ljubljani» podpirata nek nemški, v Ptujih izhajajoči list, imenovan «Štajerc», katerega namen je, blatiti slovenske denarne zavode brez izjeme. Ta list je s svojim delom že pričel ter svoj namen tudi odkrito priznava, da hoče i v bodoče hoditi iste pot. Svojo karijero hoče doseči «Štajerc» na Kranjskem. Prvo letošnje številko je najti skoro v vsaki vasi v več izvodih. In kar ne smemo zamolčati: s svojo ljudsko pisavo, brezobzirnim, radikalnim mahanjem po prvakah, odkrivanjem zakulisnih spletk, priobčevanjem stvari, katere naši listi zamolčujejo, s precej izrazito smerjo agrarnih zadev se ljudem «Štajerc» celo dopada. Marsikdo je že rekel, da si ga mareči. To boče pa ravno škoda. List je hinavsko urjevan, s slovenske pisave dela prepogande za nemški jezik, nemško mišljenje i. t. d. Gorenjci že itak niso glede narednosti preveč navdušeni. Ako bodo dohajali k nam listi, pisani v takem stilu, zamore se tiste malce narodne zavesti, kolikor jo je v nas.

Temu treba priti v okom. Storimo to najbolje in najlažje s tem, da so naši listi nasproti ljudstvu odkritosrčni, poročajo resnico, pobijajo in razkrivajo sebičnost, pogoltnost posameznikov na kvar celoti. Naši listi naj imajo pred očmi korist celote, korist mase, ne pa posameznika. Ako se pokaže kje posameznik, kateri bi škodoval ljudstvu, tedaj bolje tega moralno ubiti, družabno izolirati,

PODLISTEK.

I. B.:

Naše ljudstvo...

Veste, kakšna je jesen pri nas. Veter se odtrga nekje, beži in leti preko travnikov in polja, čez drevje, čez vasi preko gor. Kar čez noč se pobelijo sive grmade na meji domovine, v dolinah pa dež, veter in čuden mráz... Še pastir na paši ni več dobre volje, kmetški fant le včasih zažvižga in zavriska ter zapoje, ko vozi s polja repo, korenje in listje za zimo... Ne ljubi se jim biti dobre volje, ker je mráz...

In takole ob nedeljah. Kakor o božiču se razkrope ljudje po masi, nikjer človeka. In spomladi, oh, ali veste, kako življenje je bilo pred cerkvijo po masi: Fantje so gledali dekleta in se smejali, ko so šušljale mimo njih v novem zametastem krilu, sivi očetje so si nabasali čedre in kadili ter govorili o vremenu, o delu, o nesrečah, o vojski, ki bo... Lesni trgovec je izplačeval voznike in delavce, bogat in premožen kmet je prosil in najemal kosce... in sedaj v jeseni je tako čudno puho, dolgočasno. Nihče ne postoji pred cerkvijo, vsak beži in hiti domov, kakor bi ga čakal sin ali brat, stric ali oče, ki je pisal, da pride to nedeljo domov iz neizrečeno daljnih krajev... In tako je celo jesen, vsako nedeljo, kakor bi celo jesen, vsako nedeljo hodili sinovi in bratje, strici in očetje domov...

Nekje v naši čednostni domovini je vas, majhna in silno dolgočasna. Geograf domovine je bil nekoč dobre volje in je napisal: na severni strani krasne gore, ki se ponosno razgledavajo v dolino, na vzhodu in zahodu se valovi grič na grič, po njih pelje cesarska cesta v svet, na jugu se odpre krasna dolina, polna travnikov in pisanega polja, čisti potok je kakor dolga srebrna nit razpet po njej tja do Save... In na koncu poglavja, posvečenega tej mali vasi, je dostavil: pravi paradiz, kraj miru in tolažbe, kraj samote in ljubezni.

Geograf je najbrž spomlad, ko je zemlja zbolela in porodila krasoto in cvet, hodil tam in se je navdušil in hvalil. Verjamem: spomlad je krasna in lepa v celi domovini, na celem svetu. Lepša in čudodelnokrasna je pa čednostna slovenska domovina spomladi, saj pravijo: neskončno pravičen je bog in nobeno dobro delo ne ostane brez plačila. Za ljubezen in molitev ji je bog podaril krasno spomlad, pisano cvetje in veselo petje ptičev. «In če drugega nič ne dá mi...» smo zadovoljni in ker vemo: sme kakor gostje na zemlji. Prijel bo čas in poklical nas boš in rekel: «Dovolj je gostovanja, sedaj vam dam, kar je pripravljeno od začetka sveta... na moje desno stran vas popeljem...»

Dobro in pošteno ljudstvo je veselo in zadovoljno, kakor bi samo ono imelo spomlad in solnce in pisana polja. Jaz pa vem: Ameriko ogreva solnce, francosko zemljo je poljubilo solnce, da je

zavdihnila in vzevela in zapela pesem veselja in spomladi, v vodi Gvadalkvivira se ogleduje solnce in tudi ob njegovih bregovih, vem, da bo še spomlad... Cel svet ima solnce in spomlad, ne, eni za plačilo, drugi za kazen...

Torej: nekje v naši čednostni domovini je vas, majhna in dolgočasna. V naravi je jesen. Dobro se pozna, ker strehe so razmršene, drevje žalostno in skoro golo in ker veter brije preko travnikov in polja, čez vasi in mesta preko gor.

«Ob treh popoldne litanije, po litanijah darovanje za cerkvene potrebe, po darovanju veselja odveza in govor za tretjerednike... Hvaljen bodi Jezus Kristus» je rekel po pridigi zjutraj debeli in častitljivi gospod. Skrivnostno in tiho je zamrmralo po cerkvi: «Na vekov veke amen...» Nihče ni nič pomislil, kaj je rekel, veliko jih je bilo, ki so se rayno prebudili iz sladkega dremanja... Po pridigi kašljanje in pljuvanje po tleh... Zvonec ob zakristiji je zacingljaj, svečan in resen trenutak: nekrvave poznavljanje krvave daritve... Zenice se sklonile glave, v rokah so imele rožni venec in tiho in sveto molile za čednostno življenje, za srečno zadnjo uro... Merze, silni in močni, kakor stoletni hrast na polju, so tudi poklekli in molili za mir in božji blagoslov... Fantje in dekleta, cvet in pomlad, življenje v licu in očeh, so brali svete maše iz lepih, ravno novih bukvic... Cela cerkev je molila in prosila, nobenega grešnika in brezverca ni bilo med njimi. Saj je vedela cela do-

Ako še niste, pošljite naročnino!

kakor sšepiti z molčanjem ali napačnimi poročili ljudstvo.

Kritika, razkrivanje nemoralnih dejanj najubo kjerkoli, pri zavodih te ali one stranke, bode najboljši porek; podala se bode sigurnost, da se zopet pričme v gospodarskih institucijah zdrave razmere, katere bodo v korist in ponos narodu.

Ljubljanski škof proti — papežu.

Znano je, da je nedavno tega izdal papež Pij X. dekret, s katerim je prepovedal duhovnikom aktivno sodelovati pri raznih denarnih zavodih. Ta papežev dekret je prav nemilo zadel zlasti naše klerikalce, saj je znano, da so pri nas prav duhovniki duša in gonilna moč najrazličnejših denarnih zavodov, ki jih je zasnovala klerikalna stranka v podkrepitve svoje politične organizacije. Klerikalci se zavedajo, da pomenja papeževa prepoved za nje silen udarec, saj je več kakor gotovo, da bi razne klerikalne združne organizacije morale takoj prenehati s svojim poslovanjem v tistem trenutku, ko bi jih ne smeli voditi duhovniki. Zato tudi izkuša klerikalna stranka na premeten način prepričati neljube ji posledice papeževga dekreta. Pri tem ji gre seveda na roko škof Anton Bonaventura, ki je priobčil v «Slovencu» izjavo te-le vsebine: «Da se ljudje po nepotrebnem vzburjeni pomirijo, dam sledečo izjavo; Sveti oče žele in zapovedujejo, da naj gg. duhovniki ustanavljajo in podpirajo vse različne prepotrebne zadruge; žele pa, da naj duhovniki ne bodo pri denarnih zavodih blagajničarji. Toda tudi to bode Sveti oče dopustili v onih skofijah, v katerih skofje mislijo, da je potrebno. Šel bom ob koncu januarja v Rim, da se s Sv. Očetom o tej zadevi definitivno dogovorim.» — Ta izjava škofa Antona Bonaventura je, naravnost rečeno, prava potvora papeževga dekreta, zakaj ta dekret jasno in nedvomno določa, da ne smejo biti duhovniki člani načelstva vseh onih zavodov, ki imajo kakršenkoli pridobinski smoter. Da papež s «člani načelstva» ni mogel misliti samo «blagajničarjev», kakor mu podtika škof Anton Bonaventura, je čisto gotovo. Da bi papež glede svoje splošne prepovedi dovoljeval kake izjeme, ni iz dekreta nikjer razvidno. Zato je škofov stavek: «Toda tudi to bode Sveti oče dopustili v onih skofijah, v katerih skofje mislijo, da je to potrebno» — s katoliškega stališča precej drzen, saj dokazuje povsem jasno, da se škof zoperstavlja izrečnim ukazom papeža samega. In vendar je absolutna pokorščina škofov nasproti papežu alfa in omega vsega katoliškega verskega naziranja. Sicer pa čemu bi izdajal svoje dekrete, če bi že vsak škof lahko njih splešno veljavnost prepričal?!

Sl. N.

Gorenjci! Zahtevajte „Gorenjca“ po vseh gostilnah in kavarnah!

movina: Ta vas, ta majhna in zapuščena vas, ločena od greha in gluha za zapeljivi glas sveta, je še ostala zvesta naukom svete cerkve. Verno, zapljivo in ponižno sledi svojemu dobremu pastirju. Pisali so nekoč: Kaka radost, kako znanje v bodočnost, ko smo videli te silne in orjaške kmete, ki so šli kakor en mož na volišče in oddali svoj glas našemu... In drugič so zopet pisali: Ali vam ne napolnjuje dušo in srce nebeska radost, ko vidite te čete mladih, nevstrašenih bojevnikov, ponosnih kakor orel naših planin, kako se klanjajo Devici Mariji in poklekajo pred Gospodovo mizo... Domovina, še si naša, nisi še izgubljena, ne bodo se se zbrali nad našo krasno zemljo črni oblaki brezvere; domovina, ne boj se: Tvojih menihov nam ne bodo vlačili mrtve in krvave po prašnih mestnih ulicah. Zares srečen narod, srečna domovina kakor nobena pod solncem... Tako so pisali, pišejo in bodo še nekaj časa pisali. Morda se prepričami, morda tudi ne... Konec prih.

Angela.

Dalje.

«Leo, kake ste me priklenili nase, kako hrepenim po človeku, kakršen ste vi, po značaju, ki vas diči. O, zakaj, zakaj nisem smela in mogla biti vaša, zakaj nisem Lojzika, ki je kakor sem izvedela, vaša srečna zaročenka. Leo, bodite mi prijatelj, stojte mi na strani, ker zdi se mi, da brez vas mi ni živeti.

Kako bomo volili po novem občinskem volilnem redu.

Dalje.

58. Kako se prične glasovanje? S tem, da oddajo svoje glasovnice člani volilne komisije. Potem pa glasujejo drugi volilci po vrsti, kakor so prišli pred komisijo v predpisanem času, in sicer tako, da pokaže vsak volilec predsedniku svojo izkaznico in odda zganeno glasovnico.

59. Kam se polože zganene glasovnice? V volilno posodo.

60. Kaj naj zapiše volilec najprej. Najprej naj zapiše na glasovnico one osebe, ki jih hoče imeti za odbornike v dotičnem razredu, a toliko, kolikor odbornikov ta razred voli.

61. Kako se volijo namestniki? Na isti glasovnici naj se različne zapiše tudi one osebe, katere volilec želi za namestnike v dotičnem razredu.

62. Ali mora volilni upravičenec priti osebno k volitvi. Volilni upravičenec mora priti osebno pred komisijo v predpisanem kraju in ob določenem času.

63. Ali smejo voliti tudi zastopniki in pooblaščenca? Da. Toda samo v sledečih slučajih: 1.) Mož voli za svojo ženo, ako živi v zakonski družbi. Za druge samesvoje ženske pa volijo pooblaščenca. To velja tudi za one omoženo žensko, katere mož nima potrebnih lastnosti za pooblaščenca v smislu § 8. volilnega reda, ali če dotični prebiva redno v inozemstvu. 2.) Za osebe, ki so odšle iz občine po občinskih ali drugih javnih poslih. 3.) Za posestnike, ki imajo v občini posebno ali obrt, ki pa prebivajo v drugi občini.

64. Kdo voli za državo, drželo, ustanove, zavode in javne zaklade? Oni, katerega postavijo upravni organi.

65. Kdo vodi za korporacije, društva in družbe? Za vse te volilne upravičence z izjemo odprtih trgovskih družb (§ 14, al. 1.) volijo tisti, ki jih po določilih zakona ali pravil, morajo na zunaj zastopati.

66. Kaj pa, ako je do zastopstva upravičenih več oseb? Potem določijo te izmed sebe enega, ki glasuje.

67. Koliko glasov imajo soposestniki davku podvrženega posestva? Ako so v smislu § 1. upravičeni voliti, skupaj le en glas po razmerju nanje pripadajočega dela davka, ki je predpisan od posestva.

68. Kdo izvršuje v tem slučaju volilno pravico? Ako sta soposestnika v zakonski družbi živeča mož in žena, izvršuje volilno pravico mož. Drugače je soposestnikom enega izmed njih ali tretjega pooblastiti v izvrševanje volilne pravice z večino glasov po številu, ali pri različnosti deležev po njih razmerju.

69. Kdo razsoja, ako se pojavijo pomisleki proti kakemu volilcu. Volilna komisija razsoja pri

Leo je privzdignil glavo jokajoče žrtve in jo poljubil kot nesrečno prijateljico in varovanko. To je zajokala in zastokala: «Srečna Lojzika!»...

Večerni zvon je stopil v mračno sobico. Donel je obema v srce in odprl pot milotožnosti in rahlo-nežnosti. Nekaj tihga in svetega je leglo v vrtanje in nekaj višjega je objelo nesrečno Angelo in zaročenega Leona, ki je začustvoval z usmiljenja vredno deklico. Leo je vzela gosli in topla fantazija je zvezala vse vtise, ki jih je prejel v tem trenutku, in glasovi so pripovedovali Angeli nekaj začarane-ga. Čutila je moč gosli in fantazija jo je do dna omehčala. Dovedla jo je v blazno žalost. Kar se ji zazdi, da jo navdušuje višja moč k hrabrosti in ji veli, da naj zmagošno nastopi pot v novo življenje.

Komaj je vtihnil zadnji glas, ko plane Angela kvišku. Poln moči so bile njene geste in kot blisk so ji žarele oči.

«Leo,» zavpije novozživljena, «pri spemini na svojo pokojno mater prisegam sveto prisego, da v tem trenutku zaprem srce nevrednemu in prekri-nem ž njima kratko vsak od njegove strani zateljen pogovor. Prisegam to in prelomitev prisego naj mi nakopije najtežje gorje!»

«Prav tako, moja deklica, a izkušajte na to ljubite Maksu, ker je vreden vaše naklonjenosti,» edvrne Leo.

«Tesko, ah...» mrmra deklica... Leo je teden pozneje odšel v nov službeni kraj. V tem

oddajanju glasov o identiteti kakega volilca, ali če niso dani zakoniti pogoji pri došlih zastopnikih in pooblaščenih.

70. Kam in kako je zaznamovati oddajanje glasovnic? Da je volilec oddal glasovnico je zaznamovati poleg njegovega imena v imeniku volilcev, in sicer za vsak razred posebej.

71. Kako se morajo vpisati imena volilcev? Imena volilcev se vpišejo v glasovalnem seznamu po vrsti, kakor volijo. V ta seznamek se vpiše tudi, za katere razrede in za katere podobčine je volilec oddal glasovnico.

72. Kolikor teh seznamov naj se vodi? Teh seznamov naj se piše za vsak volilni razred (pod-občino) posebej.

73. Ali se ima pri zastopnikih tudi navesti njih imena? Pri zastopniki in pooblaščenih se morajo v glasovalnem seznamu navesti tudi njih imena.

74. Kam se zapisuje razsedbe volilne komisije? V poseten zapisnik.

75. Kdaj je glasovanje končano? Ko poteče čas, ki je bil za oddajo glasovnic določen.

75. Ali imajo oni, ki so po poteku tega časa še v volilnem prostoru, pravico oddati glasovnico? Da.

76. Kaj storiti po zaključku glasovanja? Po zaključku glasovanja naj se glasovnice po posameznih volilnih razredih izberejo in preiščejo, se li vjema število volilcev, vpisanih v glasovalnem seznamu, z oddanimi glasovnicami. Potem se razgredneje glasovnice in seštejejo glasovi.

77. Kako se ima vrsti štetje glasov? Predsednik prečita imena, ki so zapisana na posameznih glasovnicah in član volilne komisije jih vpiše v glasovnik, kakršnega je treba voditi za vsak volilni razred posebej, in sicer tako, da vpiše pri prvem glasu, ki ga kdo dobi za odbornika ali namestnika njegovo ime in pristavi številko 1, pri drugem številko 2 i. t. d. Drug član volilne komisije zapisuje prečitana imena na enak način v protiglasovnik.

78. Kako je postopati, ako ima glasovnica več imen, kakor jih je voliti v dotičnem volilnem razredu odbornikov ali namestnikov? V tem slučaju se ni ozirati na zadnja imena, kolikor jih je pristavljeno nad določeno število.

79. Ali izgubi glasovnica veljavo, če ima manj imen kakor je določenih odbornikov ali namestnikov? Taka glasovnica ne izgubi svoje veljave.

80. Kako je ravnati, ako je napisano enoisto ime večkrat na glasovnici? Šteje se le za en glas.

81. Kaj je storiti, ako so napisana imena, pri katerih je dvomljivo, katere osebe so mišljene? Taka imena so neveljavna in razsoja v tem volilna komisija, ki ima stvar zapisati tudi v volilni zapisnik.

82. Katere glasovnice so neveljavne? One, ki so prazne.

83. Kdaj naj se vspeh volitve razglasi? Takoj po seštetju glasov. Ako pa traja volitev več dni,

se je pa tudi razglasila in raznesla novica, da se je Maks zaročil s posteno deklico dobre hiše in da se tekom nekaj tednov z njo poroči. Kako je Angela sprejela to vest, to ona sama ve!

Začutila je, da je izgubila nekaj, kar zna pogršati, spoznala je tudi, da ji srd očeta in tete radi lahkomišelnega nasprotovanja zna škodovati ali vsaj, da ji to ne bo moglo koristiti...

Ko je Fran sprejel od Angele odslovno pismo, tedaj je spoznal, da mu ni vseeno. Trdno je sklenil, da si njeno ljubezen zopet pridobi, ker brez nje in od nje tako sramotno zapuščen, ne more živeti. Ljubil jo je, ker je prenesel v to svojo ljubezen vse svoje nesoglasje v življenju, vso tugo in žalostne razmere in drugo bedo. Hudo mu je bilo, da je njegov poizkus pri Elici popularen, a le on ve, da je slednje goljufal in to le radi demarja, ki mu ga je vedno primanjkovalo radi degradiranja in svoje zapravljenosti; zopet pa je bil na jasnem, da ne mere Angele resno ljubiti, ker ima še dolge evire do zakona, do takih razmer, ki omogočujejo skupno življenje. «In, ali bi ji do tedaj mogel ostati zvest? Podel sem,» puhne pred se «in strah me je, ker se bojim bodočnosti. Toda? Angela me je ostavila. Te ni njeno delo! To so storili drugi! Ne, ne penizam se, Angela mora biti zopet moja, da, zopet mora biti moja!»...

Kmalu nato umre Angeli oče, kateremu sledi tudi v kratki dobi njena teta. Huda udarca sta bila to za Angelo in sedaj je močeno obžalovala svoje nekdanje blodnje.

vendar je dosti prifrigan in zavraten, o čemur bomo morebiti v kratkem kaj več povedali. — Tudi veliki delavski prijatelj Krek večkrat strši po naši dolini. Njegova iznajdljivost je neizmerna in njegova modrost se ne zna preracunati. Sedaj je prišel na to, da se našim kmetom in delavcem kljub draginji predobro godi, in osnoval je eko društvo za sivilje, da bi tako združene porazile svoje izdelke. Res, tako nas rešujejo ti naši prijatelji, da bomo kmalu morali zapustiti svojo rodno zemljo in iti v Ameriko, kjer bomo imeli mir pred političnimi duhovniki.

Leskoviča v Poljanski dolini Za v prvi stev. «Gorenjca» se je nekoliko poročalo iz našega kraja. In tudi danes hočem nekaj stvari omeniti. Mi smo res popolnoma ločeni od drugega sveta. Žalostno je za nas, da smo tako daleč zaostali. Koliko je pri nas mladega in krepkega ljudstva, polno življenja. Kaj vse bi se pri nas lahko s toliko močjo mladine ukrenilo. Toda ljudstvu primanjkuje izobrazbe, mladina pogreša najpotrebnejšega, namreč šole in dobrega učitelja! Brez naobrazbe, brez aktivnosti in napredka, ni nobene gotovosti za doseg kakršnihkoli ciljev. Našo mladino poučuje župnik Kos v župnišču, ki pa se malo briga zato, da bi se otroci priučili čitati, pisati i. t. d., samo da se nauče krščanskega nauka, pa je dobro. Pri nas je treba šole in učitelja, drugače ne bomo prišli na površje. Skrajni čas je že, da se ta potrební korak napravi. Saj je vendar sramota za nas, da smo brez šole in brez pravega učitelja! Čas pa je, se za tudi nekoliko otresti mogočne vlade našega Kosa. Čas mu je že pristriči dolgi greben in mu nekoliko zmetati njegove strene. Marsikateri mož v fari se je že naveličal petja tega črnega tiča. O, da bi se vendar enkrat zavedlo naše ljudstvo svoje vrednosti in samo kaj več premisljevalo o gospodarstvu, o solanju, o tem, kaj so drugi stanovi.

Borovlje. Odbor tel. dr. «Sokol» v Borovljah uljudno vabi vse člane in prijatelje «Sokola» na letni redni občni zbor dne 29. januarja 1911 ob 8. uri popoldne v dvorani in telovadnici pri Čingelcu na Trati, kateri se vrši po navadnem dnevnem redu. Prosimo še enkrat za veliko udeležbo, ker se bo sklepalo o zelo važnih stvareh. Nazdar!

Poučni listek.

O sestavi računskih zaključkov.

Dalje.

Nato ločimo v glavni knjigi z rdečo črto minule leto od tekočega, ter prenesemo končni skupni znesek vloge na nov račun tekočega leta, kot stanje glavnice 1. januarja.

Ako še enkrat na kratko povzamemo vse potrebno glede hranilnih vlog, pridemo do zaključka, da morajo končna števila soglašati:

- stanje koncem upravnega leta z zneskom hranilnih vlog v bilanci minulega (predidóčega) leta;
- v upravnem letu (za katero se dela račun) vloženo, s končno svoto, katero izkazuje razdelnik med prejemki hranilnih vlog;
- v upravnem letu dvignjeno, zopet s končno svoto, ki jo izkazuje razdelnik med izdatki hranilnih vlog;
- pripisane (kapitalizovane) obresti k stanju prejetih hranilnih vlog nam poda končno pravo stanje hranilnih vlog koncem upravnega leta.

Istotako zaključimo tudi glavno knjigo posojil, kakor tudi knjigo tekočih računov.

Pri izvlečku posojil mora soglašati:

- stanje koncem upravnega leta mora soglašati s stanjem v bilanci predidóčega leta;
- v upravnem letu izdana, t. j. izplačana posojila z izdatki razdelnika pod zaglavjem izdana posojila;
- v upravnem letu vrnjena, s končno svoto izkazana v razdelniku pod vrnjena posojila;
- ako odštejemo stanje vrnjenih posojil od stanja danih posojil, in prištejemo ostanek k stanju posojil minulega leta, potem dobimo končno stanje posojil upravnega leta, katero število postavimo v bilanco upravnega leta;
- plačane obresti v upravnem letu morajo soglašati z v razdelku izkazanimi. Ravnotako tudi morebitne povrnjene obresti;
- predplačane obresti za prihodnje leto izkazemo v izvlečku pod posebno rubriko, katere postavimo v račun bilance pod dolgove (pasiva);
- ravnokatno izkazemo zaostale obresti posojil upravnega leta v bilanci, a pod oddelkom imovina (aktiva), za katere je v izvlečku posebni oddelček. — Oboje nam je upošteviti tudi pri računu izgube in dobička.

Opomniti je še treba, da se pri računanju zaostalih obresti od posojil lete ne smejo pripisati k dolgujoči glavnici, temveč se morajo zaostale obresti izkazati kot račun sam za sebe.

Obresti se tudi ne smejo pustiti nad tri leta, da bi se ne iztirjale od dolžnikov, sicer jih po preteku tega časa ni več mogoče sodno iztirjati v smislu postave.

Ko smo to storili tudi pri tekočih računih in iste zaključili, obresti pa prenesli v blagajniški

dnevnik, katere pa mi ali prejmemo od zveze, denarnih zavodov ali posameznih strank, oziroma jih obratno morda dolgujemo — upoštevati je namreč vedno aktivno ali pasivno razmerje do zavoda, s katerim smo v stiku — ter to pravilno prenesemo v razdelnik, lahko istega v vseh rubrikah — kar dosedaj še ni bilo mogoče — zaključimo.

Število in znesek vplačanih in vrnjenih deležev v upravnem letu se mora ravnokotno vjemati z izvlečkom, ki ga napravimo iz knjige deležev ali vsaj iz imenika članov.

Če smo skozi celo leto prav računali ter odstranili vsako napačno vknjižbo ali napako ob mesečnem zaključku razdelnika, tedaj morajo biti izdatki s pripisom blagajniškega stanja 1. januarja (začetkom leta).

Nato prepíšemo ta števila v pripravljeno tiskovino, računski zaključek, kjer hočemo izkazati denarni promet. V računskem zaključku pišemo pod „prejemki“ zneske iz razdelnika, kateri so označeni v njem kot prejemki in med izdatke zneske, kateri so označeni v razdelniku pod tem imenom.

Če so prejemki enaki izdatkom, seveda s pripisom gotovine v začetku in koncem upravnega leta, potem imamo oddelček „denarni promet“ računskega zaključka gotov, sicer je poiskati in dognati pomoto.

Ako je denarni promet pravilen, tedaj gremo nad oddelček „bilanca“, kateri kaže pravo, resnično stanje koncem leta.

Najprej doženemo in vpišemo imovino ali aktiva posojilnice. Sem spadajo:

- gotovina koncem leta;
- posojila;
- posojilne obresti;
- zaostale obresti posojil;
- pri zvezi ali drugih zavodih naložen denar, ako je kaj naloženega;
- vrednost inventarja in tiskovin po primernem odbitku;
- deleži, katere imamo terjati pri raznih zavodih.

Med dolgove ali pasiva spadajo:

- deleži članov;
- hranilne vloge z kapitalizovanimi obrestmi;
- predplačane obresti za prihodnje leto;
- izposojila, katere imamo mogoče pri zvezi ali tujih zavodih;
- rezervi zaklad, če ga že sploh kaj imamo.

Ako seštejemo skupaj posojilniško imovino, na drugi strani posojilnične dolgove, ter manjše število od večjega odštejemo, n. pr. dolgove od imovine, tedaj nam pokaže dobljena diferenca čisti dobiček, katerega smo naredili med letom. Da to število obojestransko izenačimo, pišemo čisti dobiček na stran dolgov ali pasiv. Če pa bi bili dolgovi večji, kakor imovina, kar bi bilo slabo znamenje, tedaj imamo izgubo, pišemo isto na stran imovine ali aktiv.

Vendar z zaključkom še nismo gotovi. Pride še oddelček „račun izgube in dobička“. Ta račun sestavljamo iz oddelka denarni promet tekočega leta, bilanca tekočega leta ter iz bilance minulega leta, ako smo že katero naredili.

V račun izgube spada:

- izplačane obresti hranilnih vlog med letom (denarni promet);
- kapitalizovane obresti koncem leta (denarni promet);
- upravni stroški, svečava, kurjava, najemnina sobe, odškodnina za čas odbornikom, tudi mali odkupi tiskovin (denarni promet);
- plačani davki (denarni promet);
- odpisi inventarja in tiskovin (odpis iz bilance tekočega leta, aktiva);
- predplačane obresti izposojil (letošnja bilanca, pasiva);
- morebitne obresti izposojil pri drugih zavodih (denarni promet);
- zaostale obresti posojil prejšnjega leta (bilanca pretečenega leta, aktiva).

V račun dobička spada:

- vpisnina (denarni promet);
- prejete obresti posojil (denarni promet);
- prejete obresti naloženega denarja pri drugih zavodih (denarni promet);
- mogoči upravni dohodki, za koleke, tiskovine, knjižice (denarni promet);
- zaostale obresti posojil (letošnja bilanca, aktiva);
- predplane obresti posojil prejšnjega leta (bilanca pretečenega leta, pasiva).

Po seštetju števil na strani izguba in nasprotno dobiček, moramo dobiti isti dobiček, oziroma izgubo, katerega smo dobili pri oddelku bilance. Dobljeni dobiček pišemo na strani pod izgubo, dobljeno izgubo v svrhu bilanciranja in izenačenja obojestranskih števil pod dobiček. Ako bi se ne pokazal isti dobiček v oddelku izgube in dobička kakor v bilanci, tedaj je kaka napaka, katero je poiskati, sicer bi cel zaključek gotovo ne bil pravilno sestavljen.

Najbolj nam boče pojasnjeval sestavo zaključka izgled, katerega v naslednjem izpeljemo, ter naj istega vsak čitatelj še sam razdere ter preizkusi, da se uživi popolnoma v dosedanja izvajanja.

Dalje prih.

Svojim p. n. naročnikom!

Vse svoje naročnike uljudno prosimo, da čimpreje pošljejo naročnino za l. 1911., da se jim redno dostavljanje lista ne pretrga.

Prijatelje „Gorenjca“ pa prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Še je mnogo hiš in gostlin, ki dozdej niso naročene na „Gorenjca“. Agitirajte za nove naročnike!

Torej na delo za „Gorenjca“!

Godovi prihodnjega tedna:

22. Vincencij, Dikoslava, Slavomir; 23. Zar. Marije Dev., Emerencijana, Vratislav; 24. Timotej, Babila, Mitislava; 25. Spreobr. Pavla, Amand, Radosin, Kosava; 26. Polikarp, Pavla, Dušana, Vsevlad; 27. Janez Zlat., Slavoja; 28. Julijan, Marjeta, Dragomir.

Umetnost in književnost

Pokerl 7. snopič «Več luči!» pod naslovom: Strašna grozodejstva v samostanu čenstohovskem, nam je posel. Zato se je priredila nova izdaja. Cena 20 vin. Naj bi se ta knjižica razširila povsod!

Slovensko-amerikanski koledar 1911 z raznovrstno vsebino je izšel. Izdano in založilo ga je uredništvo «Glas Naroda». Cena 30 centov. Priporočamo.

V Krasju, dne 21. januarja 1911.

Državni zbor je bil odprt v torek, dne 17. t. m. Celokupno ministarstvo se je predstavilo zbornici. Po nagovoru ministrskega predsednika barona Bienertha se je začelo takoj z branjem proračuna.

Tiskovski odsek v parlamentu je sklenil razpravo o reformi tiskovnega zakona, tako da se novi načrt lahko predloži zbornici. Odnak je izrekel željo, naj se upliva na predsednika zbornice in na načelnike klubov, tako da bi tiskovni zakon prišel na dnevni red že meseca februarja t. l.

Slovenska enota. Na podlagi sklepa češkega enotnega kluba, po katerim se ima popolnoma reformirati «Slovenska Enota», so se vršili večeraj razgovori med češkimi poslanci in Jugoslavoani. Na obeh straneh je opažati resno voljo po reorganizaciji «Slovenske Enote», ki je nujno potrebna. Popoldne so se vršila posvetovanja med Čehi in obema jugoslovanskima kluboma glede sestave novega statuta.

Vprašanje glede novih cest. Vodstvo Poljske ljudske stranke je izjavilo, da se nikakor ne zadovoljuje z vladno izjavo glede gradnje vodnih cest na Gališkem. Stranka se vedno odločno stoji na stališču, da se mora izvesti načrt iz l. 1911.

Priganjanje Slovkov na Ogrskem. Slovaški zornalist Ivan Galo, ki je svojetčasno v slovaškem listu «Slovenski Trzdennik» priobčil članek, v katerem je napadel škofa Parvyja, je bil večeraj obsojen na 5 tednov težke ječe in 1500 kron globe.

Potovanja kralja Petra. Načrt potovanja kralja Petra je sedaj definitivno določen. Kralj se cepelje dne 13. februarja t. l. preko Reke in Št. Petra v Benetke, odtod pa v Rim, kjer ostane pet dni gost kralja Viktorja Emanuela. Ker je na francoskem meseca februarja in marca navadno jako deževne vreme, ne odide kralj iz Rima v Pariz, kakor je bilo poprej določeno, ampak šele meseca maja, ko pride v Pariz tudi angleški kralj Jurij V.

Novičar.

Gorenjec dr. Andrej Karlin — imenovan tržaško-koprakim škofom. Rojen je v Stari Loki. Služboval je v Smledniku in Senčurju pri Krasju.

Imenovanja. Nadučiteljem so imenovani gg: Josip Lapajne za Cerklje, Franc Lavtizar za Sp. Šško, Luka Plejpec za Trzin, Franc Krmelj za Komende in Josip Tavželj za Jezico.

Volitve v kamniško korporacijo. Dne 11. t. m. so se vršile volitve v kamniško korporacijo. Vkljub silnemu klerikalnemu terorizmu in brezprimerni agitaciji je napredno meščanstvo zmagalo z vsemi svojimi kandidati. Naprednjaki so zmagali z 11 glasovi večine, da slučaji potrebe pa so imeli v rezervi še več volilcev. S to zmago je za dogleden čas odbit klerikalni naskok na to važno korporacijo.

† **Jožef Apih.** Pretekli četrtek je umrl v Celovcu nagle smrti gospod Jožef Apih, vpokojeni profesor in odbornik Mohorjeve družbe. Jožef Apih

se je rodil l. 1853 v Zupatah pri Begunjah na Gorenjskem. Kot profesor je služboval mnogo let v Jičinu, nazadnje pa na c. kr. učiteljsku v Celovcu. Apih zavzemlje odlično mesto med našimi zgodovinskimi pisatelji. Za «Ljubljanski Zvon» je popisal Velegrad in v znamenitem članku očrtal veliki pomen plemstva za narodni razvoj. V Letopisih Matice Slovenske je objavil temeljite razprave o Zidih; o kranjskem rojaku in slavnom državniku Zigu Herbersteinu, o kranjskih stanovih. V Ljubljanskem Zvonu pa je podel jako interesantne statističke članke Matice Slovenske in izrazil tudi želje, naj bi «Matica» nadaljevala in izvršila knjigo «Slovanstvo». Slovenska Matica je tudi izdala njegovo znamenito delo «Slovenci in leto 1848» v posebni knjigi, za Mohorjevo družbo pa je sestavil ob petdesetletnici vladanja našega cesarja lepo knjigo «Nas cesar». Pokojnik je tudi sodeloval pri «Izvestju muzejskega društva za Kranjsko». Apihovi članki so pisani jako pregledno, točno, temeljito; zanimivi so zlasti zategadelj, ker razume zgodovinska dejanja spraviiti v zvezo z današnjimi razmerami. Blag pokoj njegov duši!

Gorenjska sokolska župa priredi dne 2. svečana 1911. ob 2-uri popoldne v telovadnici «Sokola» v Kranju II. redni občni zbor.

Propustal domači plesni večer priredi združeni odbor Narodne čitalnice, Sokola in podružnice Merkurja dne 11. svečana t. l. v prostorih Narodne čitalnice. Ker nas je letos Kurent obdaril z dolgo sezijo, prepričani smo, da bo ta prireditel vsem plesateljini v veliko zadoščenje.

«V deželi pravilje». Izdali smo naslov za letošnje Sokolovo maskarado in veliko razburjenje je zavladalo po mestu. Na vseh koncih in krajih se seje in posvetovanja. Prihodnjic o tem več.

Silvestrov večer v Narodni čitalnici. [Konec.] Ko je bil prvi del končan, se je razvila v vsem prostorih «Narodne čitalnice» nad vse animirana prosta zabava. Prepevalo se je in iz srca se je radovalo vse. Napolnjeni, več kot napolnjeni prostori čitalnice so se smatrali kot ena sama družba. Šaljiva loterija je napravljala mnogo smehu. Najlepša hvala na tem mestu vsem darovalcem res zelo posrečenih šaljivih dobitkov in cenjenim gospodičnam, ki so z razprodajanjem listkov pripomogle k uspehu. — In tu zabije polnočni zvon.

Predsednik društva stopi med občinstvo in v navduševalnih besedah zakliče nekako sledeče: «Le roi est mort, vive le roi! Kralj je mrtev, živel kralj! Dogospodovalo je kraljevstvo starega leta, mladi kralj novo leto pa, od celega sveta aklamirani, od celega sveta navdušeno pozdravljeni, zaseda svoj prestol. Mrtev je stari kralj, o mrtvih pa naj se ne govori ničesar drugega kakor samo dobro. K njemu v grob položimo vse hudo in vse trpljenje, vse sovraštvo in zavist, vsakršno mržnjo in preziranje, vsakršen spor in nesoglasje. V podvojeni mejsebojni ljubezni pa, v popolni vseodpuščajoči prostodušnosti do vsakogar si trčimo na zdravje! — Tebi, draga mi slovenska domovina naj velja moja prva zdravica! Tebi želim na zunaj zavednega, odločno si svoje meje branočega in raztirajočega nastopa, v notranjosti pa krepkega, edinole prostega in napredujočega razvoja. Dvigaj se, mila mi slovenska domovina, okrepljena v notranjosti po sedaj vedno odločnejši zvezi s svojimi brati Jugoslavlani, s svojim najvrlejšim ciljem, doseči enkrat resnično Jugoslovansko vzajemnost, ki bo nudila Vseslovanstvu svojo bratsko roko. — Tebi, čestita čitalnica, pa želim vedno višje plapolajočih vspehov, vedno lepšega razcvitanja. Saj vsakdo, ki stremi po prostem in napredujočem, je z veseljem dobrodošel v objemu čitalnice k skupnemu, za celoto vsežrtvujočemu delovanju, odkoder naj lije res družabno razvedrilo ter resnično zavednost prav med vse sloje. Da! Vsem i najvišjim i najnižjim bodi popolnoma enakopravno gibanje v naši čitalnici. — Vam pa, Vam, moji dragi, vsakomur posamezniku izmed vas pa želim tega, kar si pač vsakdo sama zase najbolj želi ter iz dna duše in iz polnega srca Vam kličem: «Prav srečno in prav veselo novo leto!» Navdušeno se dvigne po teh besedah vsakdo raz svojih sedežev in znaec ter neznanec si hitita prisrčno nasprotje, da si voščita iz dna duše srečno novo leto. Od mize do mize od tega do omega hiti vsakdo in dolgo traja predno se poleže navdušenje. — Kmalu po polnoči se odstranijo mize iz dvorane in razvije se navdušeno animiran ples, ki je pod spretnim vodstvom mladega voditelja plesa gosp. Mirko Crobatha trajal skoro do jutra. Ni ga bilo, ki bi se ne vračal vesel domov in vsakdo je poudarjal: «Da, v čitalnici pa je postalo res zelo družabno! Vse drugade je, kot je bilo le kdaj! Se bomo prisli k vsakršni čitalniški prireditvi in povedali bomo se drugim o tem!» Zato pa na prav veselo svidenje vsakokrat! I staro i mlado!

Fizični paradokson na strehi Sodarjeve pristave. Stara stvar je, da gorkota raztaplja sneg. Tako je tudi opaziti po strehah, da sneg najpreje izgine okrog dimnikov. Ne tako na strehi Sodarjeve pristave, v kateri je tiskarna. Z vse stehe je že zbežal sneg, samo okrog dimnika se še trdovratno drži, kdor ne verjame, naj si na lastne oči ogleda ta zanimivi in redki prirodni pojav. Jutri je nedelja in čas za taka ogledovanja iz Zvezde, kakor našaš.

Neverjetno. Klerikalni poslanec Zabret je pokazal svoje omike zadnjic, ali bolj natančno rečeno,

zadnje soboto, na ta način, da je svojega delovodjo nspadel z nožem. Vzrok je bil bržčas ta, da je bil delovodja naprednega mišljenja, da je čital napredne časopise in — da je hodil večkrat na Kokrico v prijazno, tiho gostilnico, tam ob beli cesti, kjer postreže ljubezniva gostilničarka. Res, vzor klerikalnega poslanca in župana je ta g. Zabret.

Predavanje v «Narodni čitalnici» v Kranju. Še enkrat opozarjamo na današnje predavanje g. prof. Roberta Kende z naslovom «Iz slovenske zgodovine». Vstop vsakomur prost. Ker je točno poznavanje slovenske zgodovine vsakemu Slovincu nadvse potrebno, naj ne zamudi nikdo te prilike, zanimati se za predavanje ter jo izrabiti.

Opozorjamo Te, da si z dnem 1. februarja t. l. vabljen z vso svojo družino na Kmetsko gostijo recte ofcet, da toraj ne pozabiš pripeljati s seboj vse, čez karkoli si gospodar: ženo, otroke, brate, sestre, vso žlaho in posle, samo psov in mačk ni treba, da se ne bodo grdo gledali. Naročamo Ti tudi, da se boš tri dni preje doma postil in živel samo ob kruhu in vodi, da boš mogel na gostiji veliko jesti in piti, kajti sicer boš razžalil one, ki so te povabili; čimveč boš spravil pod streho, tem ljubše jim bo, vsaj so zaklali in pripravili mnogo več kakor svetopi-semški oče, ko se mu je vrnil izgubljeni sin. Namaži tudi dobro podplate, da boš lažje plesal. Samo dobro voljo in veselo razpoloženje prinesi od doma s seboj, vse drugo boš dobil na ofcti. V pratiki naredi pred svečnico tri debele švedraste križe, da ne boš prezrl tega važnega dne. Na svidenje torej!

Nabirealniki družbe sv. Cirila in Metoda v Kranju so meseca decembra 1910 prispevali 159 K 45 v, in sicer: Kavarna Geiger K 41.70, kavarna Jäger K 30.20, gostilna Lovro Rebolj K 12.39, gostilna Valentin Benedik, Stražišče K 11.50, hotel Nova pošta K 10.96, gostilna Jernej Mihelič (Bek:el) K 10.80, gostilna Marija Smid (Gastej) 9 K, gostilna Marija Mayr K 8.45, gostilna Frän Benedik (Joštar) K 5.40, Narodna kavarna K 4.82, gostilna Rudolf Jereb K 4.12, Hotel Triglav K 3.41, gostilna Mavrilij Mayr K 2.66, gostilna Alojzij Potusek (Fider) K 2.50, Narodna čitalnica 82 v, hotel Stara pošta 72 v.

Uljudno vprašanje. V Kamnigorici so ljudje prav radovedni, kdo bo konečni posestnik stare «šole». Ali tisti, ki je največ ponudil, ali tisti, ki ga bo priporočal župan pl. Kapus. Menda ne bo občina tudi tu tako eskodovana, kakor je vsako leto pri zakupu občinskega lova. Kaj pravite, gospod župan?!

Kdor zna, pa zna! V nekem večjem kraju na Gorenjskem stoji nek duhovnik — ali je kaplan ali je župnik, to bo najbolje sam vedel — ki imenitno plačuje svoje delavce. Tako n. pr. ima navado, da plačuje svoje mašne strežnike, bodisi za navadne maše ali pete, črne ali velike, povprečno po 6 do 10 v. In še tu ukrene tako modro, da jim plača skupno koncenc leta, čes, pobje ne znajo računati, koliko maš smo imeli, meni ostane vendar nekaj kronic. Znati se mora...

Prepoved živinskega sejma v Kamniku. Radi izbruha kuge na gobcih in parkljih pri živini v občini Mengeš je c. kr. deželna vlada prepovedala živinski sejm v Kamniku, ki bi se imel vršiti dne 20. januarja.

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki vabi na plesni venček, ki ga priredi v nedeljo, 22. januarja 1911. v prostorih «pri Kroni».

Lovski ples! Namen tega plesa je združiti slovenske lovce in njih prijatelje ob zaključku lovske sezije v zabavni družbi. Saj je to prva prireditel slovenskih lovcev v slovenski metropoli, ki strme za tem, da pridobi lovstvo čimveč simpatij tudi širšega občinstva, osobito pa, da se omogoči stik slovenskih lovcev. To misel bode slavno občinstvo gotovo z veseljem pozdravilo in sprejelo, saj je že številni obisk lovske razstave pričal o živem zanimanju te starodavne tradicije in da ve razumevati ter ceniti pomen lovskega. Poskrbelo se bode, da bo imela ta veselica značaj prave lovske zabave, ki naj bi nudila posetnikom neprisljano radost v lovske okrašenih dvoranah. Nahajali se bomo sredi zelenega gaja na prostori poljani, lovski rogovi pa bodo vabili k plesu in ob poskočni gedbi bodo rajali veseli pari ob zvokih mamljivih valčkov. V lovskih kočah pa se bodo nudila krepčila utrujanja plesalcem, da dvigneje njih telesno svežost in razpoloženje ob dobri postrežbi vrlih ostrbnic. Oibor si bode prizadeval prirediti veselico kolikor mogoče zabavno in nadejati se je, da bode slavno občinstvo prizadevanje slovenskega lovškega društva uvaževalo in se odzvalo z mnogobrojnim posetom dne 1. svečana 1911 v «Narodnem domu» v Ljubljani.

Telovadne družbe «Sokol» na Bledu ima svoj redni občni zbor dne 22. januarja ob 8. pop. v gostilni pri «Kapsu». Dnevni red: Poročilo tajnika. Poročilo blagajnika. Poročilo načelnika. Volitev odbora. Slučajnosti. Brate člane prosimo, da se udeležijo polnostevitno.

Bratno društvo na Bledu priredi v nedelje, dne 22. t. m. svoj redni občni zbor ob pol 3. uri popoldne pri «Kapsu» v Gradu. Točno ob 2. uri istotam odborova seja.

Nevarno sejmako tatice Marijano Kr tovo, roj 1853. v Trzinu, pristojno v Hrastju pri Kranju, imaje v zaporu pri okrožnem sodišču v Novem

mestu. Kr tova je bila zaradi tatvin) že čisto s težko ječo predknzovana. Stala je za pred ljubljansko povoto, kakor njen, nič boljši mož. Jakob. Hodija sta po deželi in kupčevala. Kr tova je zadoji čas kupovala po deželi lase ter jih prodajala potem v Ljubljani. Obiskovala sta posebno rada semnje in kradia, kjer sta le mogla. Imela je tudi sotrudnice in sta dve že pod ključem. Novomesko vodiče ima že precnj obtežilnega materijala, posebno bi pa bilo velike važnosti, kje je bila Kr tca od 29. septembra do 29. novembra. Kdor bi vedel o tem kake podatke, naj jiu sporoči mestni policiji ljubljanski ali pa naravnost okrožnemu sodišču v Novem mestu.

Obrtniško zborovanje na Bledu. Včeraj popoldne je priredil zavod za pospeševanje obrta na Kranjskem na povabilo obrtne zadruga na Bledu poučno predavanje v prostorih hotela «Evropa». Zborovanje je vodil načelnik obrtne zadruga g. Lebar, ki je pozdravil jako mnogoštevilno zbrane obrtnike. Nato je preadal predsednik zavoda g. Ivan Kregar o obrtnem pospeševanju in zlasti pojasneval delokrog pospeševalnega zavoda. Inženir g. Dušan Serbec je govoril o predmetu «elektrika in mala obrt» ter jako poljudno razložil pomen in korist elektrike za obrtne obrate. Zborniški tajnik g. dr. Windischer je govoril o pomenu stanovske in gospodarske organizacije za domače obrtništvo. Zborovanje je trajalo na dve uri in je bilo jako dobro obiskano. Gospod Lebar je ob sklepu izrekel v imenu obrtne zadruga toplo zahvalo gg. govornikom za instruktivna izvajanja.

Ljubiteljem sankanja. Na notico «Slov. Naroda» z dne 18. t. m. st. 14 se ljubiteljem sankanja uljudno naznanja, da je sankanje oa stari cesti pod vasjo Lancovo iz varstvenih ozirov prepovedano. Ker pa imamo tukaj za sankanje dovolj enako pripravnih prostorov, se je v to svrhu odredil prostor na prostem travniku nasproti hiše Fran Derčiča in sicer celo na treh krajih, ki so sankanjem vsk dan na razpolago. Upamo, da smo s tem svoje storili in kolikor nam je mogoče bilo ustregli, ter vabimo vse cenj. zanimatelje omenjenega športa, da se sankanja na novem prostoru v čimvečjem številu udeležijo. Dobro nam došli!

Z Jesenic. Zelo smo razveselili g. S., ko smo povedali, kako se zvišnega in srečnega počuti v družbah Nemcev. Danes mu lahko zopet napravimo veselje, da povemo, da se tudi klerikalci ne presedajo ter da bi bil ta človek najraje zaupnik vseh strank. Že lansko leto se je navadil hoditi v Katoliški dom in prav izborno se je hihil duhovščini, bodisi v Katoliškem domu, v kolodvorski restavraciji, na cesti in drugod. Letos je ta udanost še trdejša in sedaj ga vidimo vsako nedeljo zjutraj marsirati prav pobošno v cerkev. Nas bi to zelo veselilo, da se je poboljšal, toda mi vemo, da vse njegovo početje ni odkritosrčno. Zato se čudimo, da je dobil pri nekem naprednem društvu na Jesenicah tajniško mesto, ki je za tak značaj prevažno. Če omenimo, da udriha zadnji čas tudi rad po Sokolih, potem se spozna njega vrednost za napredno jeseniško stranko.

Aretacije. Dne 16. t. m. je bil aretiran Anton Cigale iz Cerkega, okraj Tolmin, star 38 let, ker je izmaknil pri čevljarju Ivanu Potočniku en par ženskih čevljev. Iročili so ga c. kr. sodišču. — Isti dan je bil aretiran Janez Abačič od Sv. Ane nad Trzicem, star 22 let, zaradi pjanosti in razgrajanja ter odveden v občinski zapor.

Zasačena branjevka. Dne 16. t. m. je bila zasačena branjevka Marica Tomazin z Jesenic, ki je prekupovala ob prepovedanem času. Tržni nadzornik jo je kasnoval z denarno globo. Tako je prav, da se že vendar enkrat poštemo stopi na prste raznim branjevkam, ki pred dolčasno uro prekupuje ob tržnih dnevih in tako delajo občutno škodo domačim kupovalcem. Slišimo tudi, da nekatere take branjevke že zgodaj zjutraj kupujejo ob tržnih dnevih in po raznih trgovinah spravljajo kupljeno blago do enajste ure, da bi ne bile osumljene in zasačene. Upamo, da bodo dotični trgovci sami toliko pametni in da bodo pognali take nepoštene ženske na cesto ali pa jih nemudoma naznanili tržnemu nadzorniku, ki ji bo že dal čutiti svojo ostro in pravično pest. Treba je, da se na našem trgu napravi enkrat red; k temu naj pa pripomore tudi občinstvo, vselej naj hitro nasnaai nepoštene prekupovalke tržnemu nadzorniku in mu tako olajša njegov težki posel.

Epilepsija. V časopisju se zadnji čas mnoše glasovi, ki pripovedujejo o važnih iznajdbah na polju zdravilstva. Se se ni poleglo razburjenje, ki ga je izzvala iznajdba krvnega seruma, že se je polastil izum zanemarnjenega polja epileptičnega zdravljenja. Glavno zaslug. v tem oziru ima znameniti specialni zdravnik dr. Aleksander Szabo, kateremu se je po dolgoletnih izkušnjah posrečilo svoje zdravljenje tako izpolniti, da dosega z njim pri težkih epileptičnih slučajih nedozdevne uspehe. Natančnejša pojasnila in vprašanja bolnikov ali njih svojcev daje ordinacijski zavod (Budapesta V. GrčB: Kronengasse 18).

Prihodnji teden izide izvorni socialno-politični roman

Deset let v pekl.

se sešteje glasove vlak dan. Vsepeh volitev pa se rarglasi šele po sklepu volitev.

84. Kdo so izvoljeni, odborniki? V vsakem volilnem razredu oni, ki so dobili največ glasov. Isto velja za namestnike.

85. Kaj je storiti, ako dobi več oseb enako število glasov? V tem slučaju odloči žreb, koga je šteti za izvoljenega.

86. Kdo vstopi za onega, ki nima pravice biti izvoljen? Če pripade volitev takemu, ki nima pravice biti izvoljen, ali se z zakonitim izgovorom odreče volitvi, odstopi za odbornika ali namestnika oni, ki je dobil v dotičnem volilnem razredu za odbornika ali namestnika največ glasov.

87. Ali mora izvoljenec izvolitev sprejeti? Da. Drugače mu je naložiti globo, ki je označena v § 20 občinskega reda.

88. Katera volitev je pravilna, ako je kdo v več volilnih razredih izvoljen? V takem slučaju velja njegova izvolitev v najvišjem razredu. V nižjem razredu pa stopi na njegovo mesto oni, ki je dobil v dotičnem volilnem razredu za odborniki ali namestniki največ glasov.

89. Kateri volilni razred so podobčine? Najnižji. Konec prih.

Gospodarski del.

Tedenski sojem v Kranju dne 16. januarja 1911. leta. — Prignalo se je: 125 glav domače goveje živine, — glav bosanske goveje živine, — glav goveje živine hrvaške, 2 domačih telet, — hrvaških telet, 53 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — domačih ovac, — hrvaških ovac, — koz, — buš in — bosanski bivol. — Za mesarja je bilo 85 glav domače goved, — glav bosanske goved, in 53 domačih prašičev. Cena od kilograma žive teže: 90—98 vinarjev za pitane vole domače, 82—86 vinarjev za domače srednje pitane vole, 76—77 vinarjev za nepitane domače vole, 00—00 vinarjev za bosansko goved, 1 K do 1 K 10 vin. za teleta in 0 K do 0 K 00 vin. za prešiče za rejo, 1 K do 1 K 18 vin. za prašiče pitane. — Pšenica K 10-50 proso K 7-50, rž K 8—, oves K 8-75, ajda K 8-50, repno seme K —, detelno seme 68 K do 70 K, fižol, ribničan K —, mandalon K —, koks K —, krompir K 3-50 za 50 kg.

Potni spomini.

Dalje.

Pospesevanje kmetijstva je izročeno moravskemu deželnemu kulturnemu svetu, kakršen se je hotel osnovati tudi pri nas na Kranjskem, namesto, oziroma poleg Kmetijske družbe.

Deželni kulturni svet moravski je razdeljen v dva jezikovna dela: češki oddelek za slovaško prebivalstvo in nemški oddelek za prebivalstvo nemške narodnosti.

Vsak oddelek ima nastavljen strokovne nadzornike za posamezne kmetijske panoge, kakor n. pr. živinorejski, mlekarški, splošno kmetijski, sadjarski i. t. d.

Kolikor toliko je uvedba kulturno-tehničnega oddelka deželnega odbora kranjskega kopija, moravskega in češkega deželnega kulturnega sveta.

Lansko leto sta proučevala gg. deželni glavar kranjski pl. Šuklje in deželni odbornik dr. Lampe

Oče ji ni zapustil dosti, teta pa radi njene svojeglavnosti prav nič. Samotno in zapuščeno se je čutila od sedaj dalje in ni imela duše, ki bi ji prinatala tolažbe in miru.

Polasčal se jo je labek obup in čestokrat se je jekala po izgubljeni preteklosti, po izgubljeni sreči. Počasi so tekli dnevi in še počasneje tedni...

To njeno stanje in ta čas je pa porabil Fran, da bi obnovil ljubezen z Angelo. Ni imel slabega namena z njo, a vedel je, da bo z njim zopet nestrčna. Poizkusil je.

... V svoji žalosti je slonela Angela ob mizi, ko vstopi Fran nekoga večera upadlih in bledih lic, kar ima pa svoj vzrok pač največ v pogojevanju.

«To je tvoje delo,» izgovori Fran, ko razodene deklica z ebupnim krikom pred njim svoje bojazni.

«To je tvoje delo!» je donelo v duši deklice, «to je tvoje delo!» je zvenelo vedno bolj in bolj v njej in on, bled, suh je stal pred njo. Kaj se je vse vrnilo v njeni duši in koliko je trpela, ker se ni mogla odločiti, kaj naj stori. Spomnila se je vseh njegovih dejanj, prisega je stopila živo pred očmi. Proč hoče, noče se več varati in žaliti noče svoje matere ter priklicati gorja za prelomitev prisega. Konec prih.

po severnih deželah avstrijskih te kulturne svete, a sta prišla do zaključka, da je ves aparat silno drag, ter odgovarja praktičnemu napredku in razvoju dežel komaj toliko, kot kranjska kmetijska družba, katera prejme razmeroma prav malo denarnih podpor za svoje delovanje, kakor pa drugod. Samo v češkem oddelku je nastavljenega 21 oseb uradništva, ki silno stana. Zato so visoki gospodje odložili za Kranjsko menda «za vedno» ustanovitev deželnega kulturnega sveta, ter prav pred kratkim izročili kulturne agende kmetijski družbi.

Sicer je prav pred kratkim baš v Kranju sklepala «Kmečka zveza» resolucijo, naj se deželni kulturni svet brz ustanovi. Kolikor nam znano, so bili navzoči na onem zborovanju le ljudje, ki radi nekoliko kriče, a kijub temu prav malo razumejo!

Deželni kulturni svet ustanovi lahko deželni zastop vsake kronovine ali vojvodine zase s posebnim zakonom, katerega mora seveda cesar sankcionirati.

Za Moravsko je bil ustanovljen z zakonom dne 19. maja 1897 ter je pričel z delovanjem v letu 1898. Ob času 10 letnega obstanka, katerega delovanje se popisuje za vsako sekcijo posebej v precej natančni obliki je odposlal na razna oblastva mnogo inčijativnih predlogov, kar se tiče pospeševanja kmetijstva.

Kulturnemu deželnemu svetu podrejeno je tudi kmetijsko solstvo, katero je ravno na Moravi zelo lepo razvito.

Glasom poročila c. kr. poljedelskega ministrstva o kmetijskih in gozdarskih solah v Avstriji iz leta 1907/08 odpade izmed 9 srednjih kmetijskih sol cele Avstrije, samo na Moravsko deželo 2; od 5 gozdarskih sol na Moravsko 1; od dveh višjih zavodov za sadjerejo, zelenjadorejo in vinarstvo na Moravsko 1; od 31 poljedelskih, sadjerejskih in vinarških sol na Moravsko 7; od 80 zimskih kmetijskih sol na Moravsko 32; od 17 mlekarških 3; od 24 nižjih specialnih sol za vrtnarstvo, sadjarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo 5; tako da ima Moravska 53 kmetijskih sol, katerih je v celi Avstriji 200 po številu, ali če računamo procentualno 265 procentov.

Glede narodnosti je število kmetijskih sol precej enako k razmerju prebivalstva. Oba v deželi prebivajoča naroda tekmujeta medsebojno, kateri bode več storil za solstvo, ker vedo, da le izobražen narod, katerega koremino tvori kmečki stan, ima v sebi moč in žilavost, da se ubrani z lahka drugostranskih narodnih aspiracij.

Tudi vedo, da le izobraženo ljudstvo in to ravno v masi, nižji stan, se s soljo, z odgojo ukrepi in utrdi za socijalne borbe, katere prinaša življenje.

Temu nasprotno imamo Kranjci le eno poljedelsko kmetijsko soljo, katere stoji deloma prazna. Sicer se je še ta preuredila iz celo dvoletnega kmetijskega tečaja, v dvozimski tečaj, da izgube učenci v poletju oni teoretični pouk, katerega so si pridobili v zimskem času. Dalje prih.

DOPISI.

Loške novice.

Občni zbor škofjeloškega Sokola dne 6. januarja 1911. [Dalje.] Za starostovim poročilom je povzel besedo tajnik br. Ivan Mandelj, ki nam je v jasnih slikah načrtal delovanje društvenega odbora v zadnjem poslovnem letu. Na zadnjem občenem zboru, ki se je vršil dne 2. januarja 1910, je štele naše društvo: 20 ustanovnih, 6 podpornih in 35 izvršujočih članov ter 15 podpornih ter 18 izvršujočih članic, vkup je torej bilo 148 članov in članic. Od takrat do danes je izstopilo: 25 podpornih in 5 izvršujočih članov ter 2 članice. Vstopilo pa je: 1 ustanovni, 10 podpornih in 8 izvršujočih članov ter 2 podporni članice. Naše društvo šteje potemtakem danes: 21 ustanovnih članov (13 domačih in 8 tujih) 45 podpornih in 38 izvršujočih članov ter 33 podpornih članic, vkup torej 137 članov in članic. Dva člana, vrla brata Josip Smole in Ivan Spacapan je nemila smrt izrgala iz naših vrst. Društvo je in corpore spremilo oba pokojnika, ki sta bila navdušena Sokola, k večnemu počitku. Na predlog br. tajnika se je ves navzoči bratski zbor v počastenje njunega spomina dvignil raz sedežev! V svojem nadaljnjem poročilu je brat tajnik bičal one društvenike, ki so se vpisali kot izvršujoči člani, a se ne udeležujejo redne vaditeljske telovadbe. To ne more biti društvu v hasek. Društveni odbor je na 15 sejah (med temi je bila 1 seja tajna) obravnaval in skiepal zgolj o društvenih zadevah. Društveno življenje je bilo tudi v preteklem letu dokaj živahno. Priredili so se daljši in krajši izleti. Bilo je tudi 6 bratskih sestankov po raznih domačih gostilnah. Na teh se je gojil namen vzbuditi pri vseh članih družabnost, bratstvo ter jih krepiti k vstrajnemu delu za zvišene sokolske ideje. V prid društveni blagajni se je vršil običajni sokolski ples in so se vprizorile neke igre. Letos ni bila v Škofji Loki javna telovadba. Društvo se pripravlja za tekmo o priliki drugega izleta Gorenjske sokolske župe, ki se bo vršil letos dne 9. julija v našem mestu ter se bo takrat razvil tudi za izgotovljeni prapor našega društva! Naše društvo nikakor

ni zaostajalo v zadnjem letu. Vrli naši telovadci se si povedom tekmovalnih telovadb v Trzinu in Jesenicah priborili odlična priznanja. Dne 17. septembra 1910 se je v telovadnici vršila svečanost seja društvenega odbora, po kateri je v navzočnosti celega odbora in mnogobrojnega drugega občinstva brat starosta razdelil zmagovalcem priborjene diplome. Končno se je tajnik br. Mandelj zahvalil vsem, ki so društvu v preteklem letu pripomogli, da je doseglo tako lepe uspehe ter pozval vse na intenzivno dele za čim lepsi razvoj našega dičnega loskega «Sokola». — Po tem izbornem poročilu tajnika brata Ivana Mandelja je br. starosta otvoril debato. Ker se ni nihče oglasil za besedo je smatral br. starosta tajnikovo poročilo kot sprejeto in odobreno! — Blagajnik brat Ignac Plantarič je podrobno poročal o denarnem delovanju društva v zadnjem letu. Najštevši vse tekoče prejeme in izdatke je preostalo v društveni blagajni gotovine K 18 96 v vrednosti hran. knjžice koncema dec. . . . > 1265 42 Stanje blagajne je torej K 1284 38 Nadalje znaša stanje vloge za stavbinski zaklad K 366 42 in stanje vloge za nabavo društvenega prapora K 69 19. — Računski preglednik br. A. Nadilo je nato poročal, da je te račune pregledal in jih našel v redu. Občni zbor je nato odobril računsko poročilo in podelil bratu blagajniku absolutorij. Dalje prih.

Boji za žabniško faro.

Poroča Fr. K. iz Žabnice.

Prvi ustanovnik za žabniško faro je bil Janez Müller, rodom Žabničan, ki je zapustil 12.000 K za žabniško faro. Druga je bila za mojega sorodnika Marija Kuralt 6000 K, tretji Janez Müller, tudi moj sorodnik iz Žabnice, je zapustil 2000 K. Tako je bilo že zadoji čas, da se fara ustanovi, ker je župnik Janez Müller napravil testament tako, da se mora fara ustanoviti do leta 1900. Tudi ostala dva se sklicujeta na ta testament. Ako bi se pa ne ustanovila, bi bil župnik Müller se teh 12.000 K porabil za ustanove ubogim dolenskim dijakom, ker nekaj ustanov je že tako prej ustanovil. Urban Müller, brat župnika Müllerja, Lovrenc Kuralt, Janez Kuralt in Matija Hafner so sli v Ljubljano k škofu Vidmarju, prosit za novo, svojo faro. Povedali so mu tudi, koliko imajo kapitala, in da morajo eno uro daleč nositi mrtvece in hoditi v cerkev. Šola je bila že postavljena in vse urejeno. Toda škof Vidmar ni hotel ničesar slišati o novi fari žabniški. Sli so pa trje močje: Lovrenc Kuralt, Janez Kuralt in Matija Hafner v Krasj k notarju dr. Stergerju, ki jim je spisal «lepo» pismo na škofa Vidmarja. Škof jim je pa odpisal, da so Žabničanom njegova vrata zaprta za tako prošnjo. Kmala potem je škof Vidmar stopil v pekoj. Njegov naslednik je bil Pogačar, ki pa tudi ni hotel ničesar slišati o žabniški novi fari, ker se je hodil dekan Kozuh iz Stare fare k njemu jokati, da bo izgubil do 100 posestev ali 1000 duš. Ker Žabničanje niso le nič dosegli, so prišli zopet v Kranj k dr. Globočniku in vložili tožbo. Ker se je tožba zadrževala na vseh koncih in krajih, so morali žabniški kmetje tajsto ponoviti vsaka tri leta. Koliko je bilo potemtakem stroškov. Med tem umrje škof Pogačar. Na njegovo mesto pride Missia za škofa. Ta tudi ni hotel ustanoviti fare, dasiravno je videl in spoznal, kako je bila potrebna, ko je hirmoval v Žabnici. Dekan iz Stare fare je rekel, da morajo popokati vse vasi, predno se bode uresničila ustanovitev žabniške fare.

Dekan se je pošteno zmotil. Njega je prehitela smrt, škof Missia je bil pa prestavljen v Gorico za nadškofa. Potem je bil pa imenovan za ljubljanskega škofa Anton Bonaventura Jeglič. Ta se je zavzel za večno moledevanje Žabničanom in jim obljubil, da se ustanovi nova fara. — Nad 25 let se je porabljeval denar, namreč obresti od 20.000 K. Ako bi se ne bilo toliko porabilo, bi ne bilo treba Žabničanom nič več dokladati za novo faro. Tako je bilo, da so bili ljudje že skoro obupali. Sli sva z mojimi sorodnikom Francem Kuraltom, koncipijentom pri dr. Globočniku v Žabnico, povabila ljudi skupaj in kupila hitro njivo za pokopališče od Matija Hafnerja, ki je bil zelo vnet tako za šolo, kakor tudi za faro.

Hitro smo poskrbeli za ogled, kar nam je tudi bilo brez vsake zapreke potrjeno. Nato sem kupil Žabničanom 140 stotov apna, da smo zopet pridobili ljudi na nato stran. Dobro se spominim, kako težko jih je bilo pridobiti, da so bili zadovoljni. V Stari fari so jim pihali na dušo, češ, da kdor je v Starofarskem pokopališču pokopan, pride prej v nebesa. Ko je škof Jeglič poslal v Žabnico prešta Kulovica, da napravi ogled, sem bil tudi jaz poleg, ker so mi Žabničanje dali pooblastilo. Dobro se še spominjam tiste slavne komisije, ko je škof poslal g. prešta Kulovica na ogled. Povabljenih je bilo nad 200 ljudi. Stali smo na prostem pri cerkvi. Postavili smo mizo in nekaj stolev. Komisije so se udeležili: Starofarski dekan Kozuh, njegov kaplan in naš začasno postavljeni G. Resman. G. Kneževic je vprašal, koliko duš imate v teh treh vaseh, namreč Dorfarje, sv. Duh in Formah. Gospod dekan mu odgovarja: «Ne vem!» Franc Kuralt, koncipijent, pa se mu lepo odreče: «Slab dušni pastur ste, da se ne veste za svoje ovčice, koliko jih je.» Stvar se je nadaljevala, se-

Ali imate bolečine?

Revmatične, gihtične, glavobol, zobobol? Ali ste si valed prehlajenja, prepiha kaj pridobili? Poizkusite vendar boletine odstranjajoče, oz. praviljajoče, okrepevalno sredstvo Fellerjev su d z zn. «Elsafuid». To je res dobro! To ni samo reklama! Poizkusni tucat 5 K franko. Iseleovatelj samo lekarnar Feljer v Stubici, Elsaplatz Nr. 64 (Hrvatsko).

veda precej grenko za našega dekana in Rozmana, tako da so sredi razgovora popustili vse in se ti trije podali v «farož» preganjat jezo z vdom. Med tem je pa proš Kulovic, ki je ostal pri nas, lepo nagovarjal upornike za združitev. Priključil je tudi primeru iz njegove rojstne fare, kjer je tudi imel tri ure heda v cerkev, dokler niso sami priborili svoje fare. Učil in dokazoval jim je zelo lepo, kaka dobrota bo zanje. Toda niso se udali. Vsak hišnik je bil poklican posebej, ali je zadovoljen ali ne? Kulovic jim je dal nazadnje pol ure za premislek, rekoč: «Hitro se odločite in zmenite, ker lepo in prepotrebno je res za vas, da se ustanovi nova fara. Med tem časom sva se razgovarjala s proštom, ki je pohvalil Zabučane, tudi da so dobri kmetje in dobri posetniki in da se tako velike hiše dvigajo v zrak. Čas odleka je potekal in smo se vrnili. Nekaj trdovratnežev je še ostalo, ali večina je pa že bila za fare. Proš Kulovic je zelo nagovarjal zlasti Bitence, naj bodo zadovoljni, da je tako blizu, tudi jih je vprašal, kam pošiljajo otročiče v šolo. Odgovorili so mu, da v Zabučnico. Pa zakaj bi vi rajše hodili dlje v cerkev? Nečuvemo bi bilo skozi žabniško fare hoditi še eno uro naprej v cerkev, ali pa nositi mrliča. Bitenski možje pa so bili le še trdovratni, tako da so sli raje v Šmartno prosit, ako bi jih sprejeli. Bili so pri župniku, ki jim pa je odgovoril, da so brez glave, kajti otroci hodijo dol v Zabučnico v šolo in k masi naj bi hodili v Šmartno, kamor je skoro dve uri hoda. Zavezamejo naj se za žabniško fare, ker bodo imeli blizu v cerkev. Nato jih je kratkoma odlovil.

Konec prih.

Is Debrave pri Podnartu.

Dolgo je že, odkar se ni nihče oglašil od nas v «Gorenjcu». Zato se pa oglašamo danes, da povemo cmenjenim bralcem «Gorenjca» nekoliko o našem Jožetu, ker on jim je že od prej dobro znan.

Da zna naš Jože dobro klobasariti, je že znana reč, ni pa vsem znano, kaj in kako klobasari.

O priliki zadnjih izpraševanj se je tako postavil, da smo se kar čudili njegovi modrosti. 14—16 letnim dečkom je razlagal zakrament svetega zakona. Povedal jim je, da se morajo to dobro naučiti, ker bo eden ali drugi kmalu imel priliko stopiti v zakon.

Da se bodo kaj takega ti mladi «možje» takoj naučili, se razume. Ni nam pa znano, ali misli kaj teh «mož» že kaj ta predpust poročiti. Radovedni smo tudi, če jim je škofovo rdečo brošuro že tudi razložil.

Tudi ženam je povedal pri izpraševanju dovolj mastnih. Nekatere je bilo kar sram, vsaj tako so nam same zatrjevale. Njim pa je pravil med drugim tudi o varstvu otrok. Rekel je, da se dveletnega otroka sme brez varha pustiti, 13 letnega pa ne. Da so ga nekatere tako poslušale, da se bile kar zamakujene, se samoobsebi razume. Ena izmed njih pa je bila celo tako razvneta, da je kar cmokala, ne vemo pa, ali iz navdušenja, ali pa vsled tega, ker je Jože tako klobasari.

Tudi premalo «Gorenjca» prihaja v naš kraj. Naj si ga vsak naroči, kdor čuti napredno, saj ne stane več kot štiri krome na leto. Ako se oglaš kaj več novih naročnikov od nas, bomo pa še bolj posvetili v naše razmere, saj gradiva imamo dosti.

Radovljiske novice.

Dne 15. t. m. se je vršil občni zbor telovadnega društva «Sokol» v prestrani dvorani brata Rud. Kunstlja ob obilni udeležbi bratov Sokolov. Ker sta bila tako starosta kakor tudi podstarosta radi pogreba Fr. Kocijančiča zadržana, je otvoril in vodil občni zbor brat tajnik Ivan Šega, ki je v prisrčnih besedah pozdravil navzoče ter podal obširno poročilo o delovanju društva v pretečenem letu. Iz tega poročila posnemamo, da je društvo marljivo delovalo. Odbor je imel devet sej, kjer so se reševale tekoče zadeve. Med letom sta umrla dva brata, P. Praprotnik in A. Jeglič, «Sokol» ju je častno spremljal na zadnji poti. Ravnotako je pohitelo društvo k zadnjemu spremstvu brata Hroneka na Bled. «Sokol» je napravil dve lastni veselici, pretečni predpust sijajen ples in meseca junija javno telovadbo, ki je vrlidobro vspela. A v začetku decembra so priredili radovljiski diletantje narodno igro «Rokovnjače» v korist «Sokola». — Kake marljivo je gojil «Sokol» telovadbo, priča dejstvo, da so bili trije člani radovljiskega «Sokola» odlikovani na župni tekmi na Jesenicah, in sicer bratje Kapus, Hrovat in Olip. Poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. — Obširno in prav strékovno poročilo o gojenju telovadbe, sploh o društvu in o izletih, je podal brat J. Brovč, ki je bilo tudi sprejeto z odobravanjem. O poročilu samem prinesemo prihodnjic obširneje obvestilo. Zanimivo in obširno je bilo poročilo brata blagajničarja Fr. Sajovca. Iz tega posnemamo, da je imelo društvo v pretečenem letu dohodkov 1759-10 K, a stroškov 1807-08 K, čista tega 452-04 K. Čisto premoženje znaša tedaj do konca leta 1910 1889-04 K. Poleg tega ima še odsek v Kamnogoric svoj lastni račun, ki kaže tudi lep napredek. Poročilo se je sprejelo z navdušenim plaskanjem in navdušenjem, najboljši dokaz, da radovljiski

«Sokol» lahko s ponosom gleda v bodočnost. — Volitev se je izvršila tako-le: Starosta br. Rud. Kunstelj, ker je brat dr. J. Višnar odločno odklonil vsaj za eno leto vsako izvolitev; podstarosta brat Fr. Sajovec, načelnik brat L. Hrovat, praprosčak brat Pavel Kavčič, odborniki bratje: Fr. Dolžan, Vek. Chladek, Kavčič P., Šmigovec V., Brovč Joža, Perne Joža. Namestnika brata Stergar in Jaklič Fr. V odbor «Slov. Sok. Zveze» se volita brata Brovč in Hrovat, a v odbor «Gor. Sok. Župe» pa bratje Brovč, Hrovat, Olip in Strgar. V izobraževalni odsek brat Chladek in namestnikom brat Valenčak. — Izmed raznih navetov omenjamo le predloga, da se je iz letošnjih dohodkov darovale skladu za «Sokolski dom» 200 K in volil se je odsek 5 članov, ki bo skrbel, da se čimprej sezida «Sokolski dom», kajti navdušen prijatelj radovljiskega «Sokola» je v ta namen že obljubil darovati potreben svet. Hvala mu! — Ko so se sprejela še izpremenjena pravila soglasno, je bil zaključen občni zbor. Društvu pa kličemo: Rasti, cveti, rodi! Na zdar!

Plesni venček krožka «Trta», ki se je vršil v nedeljo, dne 8. t. m., se je obnesel prav dobro v vsakem oziru. Zabava je bila prav prirčna, obisk imeniten in dohodek tako lep, da bo sprejela glavna «Družba sv. Cirila in Metoda» kmalu svoj obrambeni kamen. Vrlima «Trtarjem» moramo biti prav hvaležni za lep večer.

Zimski sport «sankanje» obeta postati v Radovljici prav privlačna točka vsake zime. In ravno Radovljica je vsled svoje lege kakor ustvarjena za ta «sport», kajti ima toliko naravnih strmin, kakor menda noben drug kraj na Gorenjskem. Prvi poizkus se je pač napravil pretečeno nedeljo, ko je bil «saninc» tak, kakršnjega si more želeli vsak pravi sankar. In to ti je bilo življenje pretečeno nedelja na sankališču v Podmestu in na Lancovem. Prišli so «sankati» iz vse okolice, celo Kranj je bil zastopan. Zastopane so bile vse možne sanke — enosedežne, dvosedežne, lesene in železne, a tudi naše gorske «ratice» so sijajno vršile svojo vlogo. Vsa slika, tako po svoji mnogoličnosti, kakor tudi po drznosti sankarjev ni menda zaostajala prav nič za Bihinjsko. Da se pa ta sport popolnoma udomači in da bodo lahko zadovoljni tudi najrazvijenejši sankarji, se je zavzel naš podjetni lancovski župan Durnič ter napravil imenitno sankališče. Kdor se hoče tedaj sankati in vzivati prelep razgled po naši lepi Gorenjski, pridi v nedeljo v Radovljico! Ne bo Ti žal!

Dne 11. svečana priredi naš «Sokol» svoje vsakoletno običajno veselico, ki obeta biti po dosedanjih pripravah prav lepa in zanimiva. Bratska društva v okolici epozarjamo na ta dan, da se nanj ozirajo pri svojih prireditvah.

Vreme imamo prav krasno. Mraz, da vse skriplje, seveda samo ponoči, a podnevi pripeka skoro pomladansko solnce. Naši gostilničarji, kakor tudi mesarji so se že preskrbeli z ledom, da nam ne bo treba piti ob letni vrcični pregorkoga piva iz leske pivovarne, ki obeta biti letos izredno dobro, odkar se je pivovarna skoro popolnoma prenovila in edkar so dobili izvrstnega pivovarja. Podjetje prav topla priporočamo.

XVI. redni občni zbor «Sokola» v Kranju

dne 5. januarja 1911 v društveni telovadnici. Dalje

Dne 16. januarja se je vršil ustanovni občni zbor G. S. Z., na katerem so bili od naših delegatov voljeni b. dr. Josip Kušar, tajnikom, b. Ivan Valentič, blagajnikom, b. Janko Sajovic, zapisničarjem, b. Evgen Sajovic, načelnikom, b. Miroslav Ambrožič, nadzornikom, b. Makso Pirnat, načelnikom izobraževalnega odseka; namestnikom so bili voljeni bb. Ažman Fran, Benedik Fran in Iv. Pr. Lampret. Ostale funkcije so se dale bratom drugih gorenjskih društev. Dne 1. februarja se je vršil zaključni venček sokolskih plesnih vaj, h katerim so se vabila društva «Naredna čitalnica» in pa podružnica «Merkurja». Plesne vaje so se vršile od 15. novembra 1909 do zaključnega venča v prostorih «Narodne čitalnice» ter bile prav dobro obiskane. Vaje je vodil b. Fran Grobath ml. Razvem običajnih plesov se je plesala tudi češka beseda in pa 6 tujih figuriranih plesov. Omenja le, da je bil zaključni venček ema najlepših prireditev v lanskem predpustu. Dne 5. februarja se je vršila običajna maskarada pod naslovom «Na morskem obali», ki je izmed vseh predpustnih prireditev najpriljubnejša in je tudi letos — kakor sploh vedno — zares krasno vspela. Mask je bilo sicer malo, samo 27, imed teh pa nekaj prav lepih. Omeni le skupino mornarjev, ki je s svojim nastopom vzbudila res občo pozornost. Dalje oba morskata raka, 2 Japonki, skupina ribičev i. t. d. Pogrešala se je le skupina telovadcev. Plesalo je I. četvorko 52, II. 56, III. 36 parov. Besede I. in II. po 6 karejev. Iz tega je razvidno, da je bil ples zelo animiran — trajal je do jutra. Igrala je vojaška godba pešpolka št. 47 iz Gorice. Vse priprave za maskarado je vodil tozadevni odsek, v katerega so bili voljeni bb. Sajovic Janko, Grobath Fran ml., Ažman Fran in Jagodic Ivan. Tem so pomagali pri dekoracijah člani vad. zbora in telovadci, poleg teh pa tudi članice ženskega oddelka, ki so s svojim trudom mnogo pripomogle do primerne dekoracije dvorane, prevzele so tudi dekoracijo, za kar jim bodi izrečena na tem mestu prirčna zahvala. Dne 2.

marca se je udeležilo 12 članov v kroju z zastavo pogreba največjega dobrotnika C. M. D., g. Karola Kotnika na Vrhniki. Dne 10. marca se je vršil notranji nastop deškega naraščaja, več o tem bo poročal b. načelnik. Dne 12. marca se je vršil notranji nastop dekliskega naraščaja, podrobno o tem nastopu se bo poročalo v poročilu ženskega oddelka. Dne 5. maja je bil napovedan izlet v Št. Jakob na Koroško, katerega je pa vlada prepovedala. Se je pa vršil zato isti dan pešizlet čez Radovljico, Zirovnico skozi Vintgar na Bled, katerega se je udeležilo od našega društva 21 članov v kroju. Tem so se pridružili tudi bratje iz Radovljice, Javornika, Jesenice in Bleda in pa tudi članice našega ženskega oddelka, tako da je bilo vseh udeležencev 78. Dne 22. maja je bil napovedan pešizlet v Daplje, ki je bil pa radi dežavnega vremena preložen na dne 26. maja. Od našega društva se je udeležilo istega 29 članov v kroju. Udeležilo se je istega tudi bratsko društvo iz Trziča po 20 članih in iz Skofje Loke po 3 članik v kroju. Poleg teh je bilo tudi mnogo drugega občinstva iz Kranja in iz Trziča. Dne 5. junija se je vršil izlet ljubljanske sokolske župe I. v Ljubljani, katerega se je udeležilo naše društvo po 8 članik. Dne 19. junija se je vršil izlet prim. sok. župe v Št. Petru pri Gorici, katerega se je udeležilo naše društvo po 13 članik v kroju. Nastopila je vzorna vrsta. Isti dan se je vršil tudi izlet ljublj. sokolske župe v Ljubljani, katerega se je udeležilo 5 članov v kroju. Dne 26. junija je priredila G. S. Z. koncert z otirom na 50 letnico naše budnice «Naprej». Te prireditve se je udeležilo naše društvo v kroju. Dne 2. julija so priredili b. Korošci iz Borovlj koncert na vrtu gostilne Mayr. Naše društvo je prevzelo arangement za to prireditev. Dne 10. julija se je vršil izlet dolenske sokolske župe v Mokronogu, katerega se je udeležilo naše društvo po deputaciji. Dne 17. julija se je vršil izlet gorenjske sokolske župe na Jesenicah, katerega se je udeležilo naše društvo korporativno z zastavo in sicer 42 članov v kroju, poleg teh pa ves naraščaj, tako da je bilo naše društvo na tem izletu zares častno zastopano. Dne 14. avgusta se je vršil izlet v Celje, spojen z otvoritvijo sokolskega doma v Gaberjih. Tega se je udeležilo naše društvo po 27 članik v kroju z zastavo. Dne 8. avgusta se je vršil domač javni nastop na telovadišču v Gaštelju, po telovadbi se je vršila v in pred telovadnico ljudska veselica, ki je v vsakem oziru prav dobro vspela. Dne 11. oktobra se je udeležilo naše društvo po deputaciji pogreba g. Frana Omersa, ki je bil našemu društvu vedno zelo naklonjen. Dne 1. januarja smo pokopali našega brata Rado Sedega, in sicer smo se udeležili pogreba korporativno z zastavo. Odbor je imel v preteklem letu 13 sej, v katerih se je razpravljalo o društvenih zadevah. Društvo je stelo začetkom leta 126 rednih in pa 2 častna člana, med letom jih je pristopilo 73, izstopilo pa 53, koncem leta šteje društvo 146 rednih in 2 častna člana. Par dni med letom smo imeli celo 162 članov — največ, kar jih je društvo sploh imelo — a smo, žal, s to številko hitro prišli zopet nazaj na 146.

Dalje prih.

Iz Železnikov. Prišel je zopet veseli predpustni čas in vse kar se še ni podvrгло suženstvu, pričakuje naznanila, kdaj priredi «Sokol» svoj plesni večer. To je vedno najboljši obiskani ples in ako tudi pade 2 metra visoko snega. Sokolskega plesa tudi vse župnikovo razgrajanje na prižnici ne more cmejiti in zato se mu moramo le smejeti, kadar se razburi tako močno, da najbrže niti sam sebe ne razume. Pomilujemo tista dekleta, katera tudi rade malo poskočijo, da so se pustile okovati v klerikalne verige, kjer vlada sama hinavščina in terorizem. Ker so pa nekatere dekleta vendar še pametna in se ne pustijo kratiti veselja, ker vedo, da ima tudi bog veselo ljudi rad, zato pa Valentin pogosto toži, da se mu vse podere, kar zida. Radi verjamemo, da je Valentin slab zidar in zato bodo dekleta na sokolskem plesu tudi veselo plesala, ne oziraje se na slabega zidarja, ki se mu vse razruši. Vemo pač, da bodo na sokolski ples prišla vsa vesela in poštena dekleta. Primorska godba, katera izborna igra, bode otajala in ogrela vsakega, če je še tako mrzel za ples. Naši Sokoli pa bodo pazili, da se nežni spol ne bode dolgočasil na svojih sedetih in da bode plesni prostor vedno napoljen. Priznana dobra vinska kapljica gospoda Thalerja pa nam bode dala moč, čimdalj vstrajati in uživati prepustni čas. Vsi, ki se še niso upregli v klerikalni jarem, teško pričakujejo v nedeljo 7. ure zvečer, ko bode mogočni Sokol prikoral v plesno dvorano.

Selca. Papež je izdal odlok, da morajo duhovniki v štirih mesecih odločiti pri zadrukah in takih zavodih, ki se bavijo z denarjem, blagajniška in druga mesta, ki nalagajo odgovornost in skrb. Papež je hotel s tem ukorom pripraviti duhovnike do tega, da bi se jeli zopet zanimati za svojo službo, katero so vsled drugih poslov zanemarjali. I. gled takega duhovnika, ki so mu cerkvene stvari le postranski posel, je naš župnik Rožnik. On zbira mleko in jajca, kupčuje s kravami in svinjami, in prav nič bi se ne čudili, ko bi ga videli korakati s košem na hrbtu proti sv. Mohorju, da bi po opravljeni maši nastaj grede jajca pobiral. Samo koš bi si moral dati nalašč zase narediti, ker navadni so preozki za njegov rejeni hrbet. Dasi je pa ta mož videti na zunaj kot kak kupčujoč kmet

Brez glave pokopan. Na Tirolskem so pokopali te dni nekega moža z imenom Rieser brez glave. Glavo je bil namreč prodal še ko je živel nekemu zdravniku, ki mu je za njo plačal celih 1500 K, ker je bila nenavadno velika.

Nekaj o ženski in o ljubezni. Lord Marmouth je zapustil vse svoje premoženje večidel družinam svojih nekdanjih zabav, svojemu nečaku pa je volil samo manuskript, v katerem je opisal podrobnosti svojega občevanja z ženskami. Ta manuskript se je sedaj našel in povzememo iz njega bogat zaklad izkušenj bonvivanta. Nekaj njegovih sforizmov hočemo v naslednjem podati. Žena je čuvajka pravosti. Če jo hočeš dobiti za sebe, moraš se tako obnašati, da se obupana vpraša, kako dolgo se hočeš kljubovati njenim čarom. — Če si bogat, obdajaj se s sijajem bogastva; če si reven, zatrjuj, da vse bogastvo ne odtehta moči strasti. Če imaš slovito ime, očaraj jo s svojo slavo, če nisi slaven, delaj, kakor da ti ni nič za slavno ime. Žena ne ljubi onega, nad komur more vladati brez strahu, onega se samo oklepa, za katerega se boji, da se ji izneveri. Drugo proti drugi moraš izigravati. Zato pa si poišči malo ljubezen, ki te štiti pred samoto in ti veča samozavest. Sijaj, s katerim te obdaja ljubezen ena, očara drugo. Dokler hočeš, da se žena za tebe zanima, bodi bladen. Če si slučajno kje sam ž njo dvori ji tako, da nehote pričakuje, da se ji bližaj še bolj. Prihodnjič pa se delaj, kakor bi se prav nič ne bilo zgodilo. Če ne veš ali te ljubi ali ne, izmislisi si neke ljubezen do druge in ji razodeni svoje skrbi. Gotovo spoznaš iz njenih odgovorov, ali smeš kaj pričakovati ali ne. Stori ravno na sprotno tegu, kar sem tu opisal. Sama se ti potem izneveri. Ženske s kostanjevimi lasmi so nam mskma bolj pedotne kakor blondinke. Njena ljubezen pozna vrbunce in vsled trga tudi pojemanje. Lahko jim ljubimkanje tudi preseda. Ljubezen blondink je vedna razburjenost brez preslečk, nenasitne so in njih ljubezen nima ne začetka in ne konca. Nčasars se ne nauče in naj so še toliko izkusile. Nekdar ne vedo ničesar, samo čutijo. Mnogo bolj pa so ženske čuteče, vendar se hitreje utrudijo. Kostanjevolase so bolj interesantne, morda pa jih nikdo ne ljubi tako kakor blondinke.

Z zadnjim požirkom rešil rodbino. Moskovski knez Vladimir IV. Čerepatkov je s svojim lahkomišelnim življenjem zapravil celo svoje premoženje. Konkurz je že trkal na vrata. — Tu je stavil z grofom Waldeckom, da v eni m požirku izpije dva in pol litra «turske krvi» (t. j. mšanic porterskega in šampajnskega vina). Grof je mislil, da je to popolnoma nemogoče in je stavil eden svojih najlepših gradov s celim ogromnim posestvom. Poklicali so notarja in priče in napravili so pogodbo. Nato pa so prinesli velikansko čašo z vinom in Čerepatkov je začel piti. Vse ga je gledalo in ko je izpil zadnji požirek, so zagrmeli glasni bravo-klici. Knez Čerepatkov pa je vzel darovalno listino, dal jo je prijateljem, rekoč: «Dajte to moji ženi in otrokom! Preskrbel sem jim lepo dedščino. Komaj pa je to izpregovoril, je že padel mrtev na tla — zadela ga je srčna kap. S svojim zadnjim požirkom pa je rešil svojo rodbino revščine.

Pel je na svojem lastnem pogrebu. Zadnje dni je umrl v Washingtonu izvrsten laški tenorist Peter Ficco. Par dni pred smrtjo si je dal prinesiti gramofon s svojimi lastnimi gramofonski ploščami, ki si jih je napravil celih dvainsedemdeset, in v testamentu je ukazal, da morajo za njegovim pogrebom peljati ta gramofon, ki naj med potom poje njegove pesmi. Njegovi želji so ustregli in

pevca so na zadnji poti spremljale njegove lastne pesmi. Potem pa so poslali gramofonske plošče pevčevi stari materi na Laško.

Loterijska srečka dne 15. januarja t. l.
Trst 60 28 70 26 57

Trboveljski premog
najboljše kakovosti prodaja najcenejše
Ivrdka J. Kušlan v Kranju, Glavni trg.

Darila.

Naše upravništvo je prejelo:
Za Ciril in Metodovo družbo je nabrala gospa Marija Adamičeva v Kranju K 818 v spomin pokojne gospe Vilharjeve v gostilni g. M. Mayrja.
Za Simon Jenkov spomenik je daroval g. Jurij Dežoli 10 vin.
Zneska smo oddali na pristojno mesto.

Zahvalo. Prostovoljno gasilno društvo v Ratečah na Gorenjskem izreka tem potom presrečno zahvalo vsem blagim dobrotnikom, ki so pomogli bodisi s krasnimi darili za srečlov, bodisi s preplačili na vstopnini v društveno korist prirejene veselice. Vsem še enkrat presrečna hvala in živio!

V najem se odda stara
GOSTILNA
v trgu na Gorenjskem.
Hiša stoji tik velike ceste z gospodarskim poslojem in hlevom. Pripravna je posebno za kakega trgovca in obrtnika (mizarja, mesarja, kovača, kleparja, krojača, kolarja i. t. d. 12 6-1
Eventuelno se tudi prodaja.
Naslov pove upravništvo „Gorenjca“.

Odda se s L. svečanom
v najem
hiša in sadni vrt
na Hujah št. 8.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade

R. WOLF Magdeburg-Buckau.
Podružnica na Dunaju
Dunaj, III, Am Heumarkt št. 21.
249 26-7

Patentni
vročeparni lokomobili
z brezventilnim preciznim upravljanjem
Originalno strojedelstvo Wolf 10 — 800 k. s.
Obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom
za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 720.000 k. s.

SANG-HO TEE
Izvrsten in cen v uporabi.
v zavojih po 500, 250 in 125 gramov.

Zd. Krajnc
500g K5-80 125g K1-50

Rudolf Rus
urar v Kranju

priporoča slavnemu občinstvu svojo največjo zalogo ur, zlatine in srebrnine i. t. d. Ker ima direktne sveze s tovarnami in ne kupujem od prekupčevalcev, možno mi je vsakovrstno blago oddajati po čudovito niskih cenah.

Z odličnim spoštovanjem beležim
Rudolf Rus.
Popravila točno in ceno.

Ustanovljeno l. 1885.

Genki zastoj in poštnine pristo.

Hotel Trabesinger, Celovec
Velikouška cesta št. 5
se priporoča potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo počeni. — Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje. Za zabavo služi kegljišče, pozimi zakurjeno. — Poleti sediš na senčnatem vrtu. V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer. — Velike dvorane za shode in veselice. Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

281 -6
Lastnik: Ivan Millonig.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je le ena, posnemkovpa je več! Zato pozor! Zahtevajte in jemljite samo izvirne zavoje z imenom

Kathreiner

Zagrebski
Franck
kot tovarniško znamko
priporočajemo kot priznani najboljši pridatek!
za kavo!

Stanovanje
v prvem nadstropju hiše št. 53
se takoj odda.

Več pove lastnica Marija Mayr v Kranju. 92

Peter Kobau
sedlar in tapetnik v Kranju
nasproti hotela „Nova pošta“
se priporoča slavnemu občinstvu za vsa v njegovo
stroko spadajoča dela, kakor tudi 10 3-2

VOZOVE in sanke.

Delo se izvršuje točno, trpežno, po solidnih cenah.
Velika izbira bele in črne žime
po jako znižani ceni, kakor tudi

morska trava.

Imam vedno veliko popolnoma izvršene
posteljne oprave
v zalogi od 30 K naprej.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 49 52-48

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

89 12-9

Obvarovati živino pred boleznijo je lažje
kakor bolno živino ozdraviti. Priporočamo
MASTIN
dosedaj edino maščolno varnostno sredstvo,
ki je izdeluje **doktor pl. Trnkóczy.**
Mastin se dobiva pri vsakem trgovcu.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-35
133

tovarna za stroje, železo in
kovinolivarna priporoča kot
posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno z vratilom Motorje
za bencin in surov olje,
najcenejša gonilna sila.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d

Špecialiteta: 88 52-44

valjični zastori (Rollbalken).

Prosi se za pozor pri nakupu!

Ne izogibajte se pošteni trgovini! Prodajam zaradi pomanjkanja prostora po lastnih tovarniških cenah svojo bogato zalogo: Špicerijskega, kolonijalnega blaga, stekla, dijamantov, vsakovrstnih suhih in oljnatih barv, posode vseh vrst. Izdelujem vsa steklarska dela cenejše kakor vsaka druga tvrdka v Kranju. Opozarjam tudi še na najboljši premog. Priporočam najboljši salonski petrolej, kateri lepše sveti ter ga manj pogori, po isti ceni kakor vsaka druga tvrdka v Kranju. To mi je mogoče, ker sem v direktni zvezi s tovarnami. Obenem se priporočam p. n. cenjenemu občinstvu za obilen obisk s spoštovanjem

J. Evg. Potrebin

Kranj, Glavni trg 286 13-6

v sredini med Omersom in Besenčanom.

Martinova oesta 20

Postajališče električne cestne

R. Lang

Martinova oesta 20

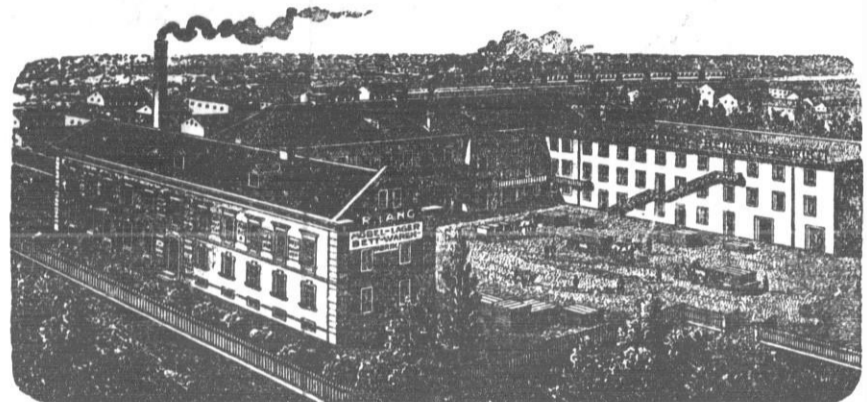
železnice pri šentpeterski cerkvi. 180-2

LJUBLJANA :: Zalagatelj društva c. kr. avstr. drž. uradnikov

Bogata zaloga
hlitva vsake vrste
v vseh oenah. Ogledala,
silke v vseh velikostih.

Popolna oprava za vilo. Špocialiteta:
Gostilniški stoli.
Pohištvo iz železa,
otroške postelje in
vozlaki po vsaki ceni.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalnico od 180 glid. naprej.
Divan z okraski.
Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sodbo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalniki, miza, stensko ogledalo.

Špocialiteta v nevestnih bašah. Veliki prostori, prtilično in v I. nadstropju. Čudovito poseni za hotele, vile in za letovišča 52 glid.

Kako se varuje pred želodčnim boleznim?

Da se izogne boleznim, na katerih trpi večkrat sedanje človeštvo, naj se uporablja pravočasno
nektar dr. Engela

kajti
močen želodec in dobra prebava
sta temelja zdravega želodca. Kdor si torej hoče ohraniti zdravje do najvišje starosti, naj uporablja po svojih izvrstnih uspehih dobro znani

nektar dr. Engela.

Ta nektar, ki je pripravljen iz izvrstnih želiščnih sokov in dobrega vina, učinkuje zbog svoje posebne in skrbne sestave izvrstno na prebavo, silčno kakor učinkuje dober želodčni liker ali želodčno vino ter nima prav nikakih slabih posledic. Zdravi in bolniki torej lahko zavživajo nektar, brez ožira na svoje zdravje. Nektar upilva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in pospešuje tvoritev sokov.

Zatorej naj zavživajo

nektar dr. Engela
vsi oni, ki si hočejo obdržati dober želodec.
Nektar je izvrstno sredstvo proti želodčnem kataru, želodčnem krču, želodčnim bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Istotako ne dopušča nektar navadno zaprtja, utešenja, bolečin pri koliki ali utripanja srca, temveč zdrži zdrav spanec in dober tek ter preprečuje torej brezspalnost, slabo vojo, glavobol in živčno utrujenost. V širokih ljudskih plasteh je čislán po svojem učinku ker vzdržuje veselost in veselje do življenja.

Nektar se dobiva v steklenicah po K 2- in K 4- v lekarnah v Kranju Kamniku, Škofji Loki, Radovljici, Trzinu, Jesenicah, Idriji, Vrhniki, Ljubljani, kakor tudi v vseh večjih in manjših krajih vojvodine Kranjske ter vse Avstro-Ogrske. Tudi raspošiljajo vse lekarnice 3 in več steklenic za originalno ceno v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svaril se pred ponaredbami!

220 17-6 Zahteva naj se izrecno

nektar dr. Engela

Moj nektar ni nikako tajno sredstvo. Snovi so: Samos 200,0, malaga-vino 200,0, vinski spirit 50,0, glicerín 100,0, rdeče vino 100,0, sok jarebinke 100,0, sok črnejše 200,0, trpotec 30,0, borovnice 30,0, vermut 30,0, fenhel, janež, helenina korenina, encijan, kalmus, kamelice 10,0. Te snovi naj se meša.